

O ar negalėtume mes taip padaryti?

Pasikalbėjimas su inž. A. Mažeika (4)

Pokalbį staiga perkeliame į dabartinius laikus. Mažeikų šeimoje du vaikai, dvi mergaitės. Antanas baigė kolegiją ir dirba kaip chemikas, Joana baigė kolegiją taip pat ir yra Queens viešosioje mokykloje mokytoja. Antrasis sūnus Denis tretis metai lanko Fordhamą. Marytė, pati jauniausia, lanko mergaičių akademiją. Žinia, kad jie neatitruko nuo tėvų ir negalvoja: et, tėvų galvojimas ir gyvenimo būdas jau pasenęs... Jie visi kalba ir lietuviškai ir rūpinasi Lietuvos reikalais, kaip jie rūpinasi ir Amerikos gyvenimu.

Kaip Mažeikai to pasiekė? Negalėjai būti tikras, kaip išeis — pasakoja A. Mažeika. Buvo praeiti ir tokie momentai, kada tarp vaikų kildavo klausimai: o kam viso reikia? Ir tekdavo aiškintis: jei ne Lietuva,

Inž. A. Mažeika su žmona 1936 metais vyčių šeimoje Providence, R. I.

tėvai nebūtų galėję duoti jumo to, ką dabar gavote. Ir buvo gera, kad jie domėjosi ir teiravosi, kaip ten Lietuvoje buvo; atsiradavo pasikalbėjimas. Išskildavo ir "pasimatymų" reikalas su nelietuviais bei nelietuvėm. Motinai tekdavo ne sykį draugiškai ir atvirai išsikalbėti įspėjant: pradėsi susitikinėti, tai pradėsi žaisti su ugnimi... Nuo mažumės, kai važiuodavom į vyčių parengimus, važiuodavom visa šeima. Dalyvaudavom visi drauge. Po vieno tokio išvažiavimo vyresnieji vaikai ir sako: kodėl čia negalėtume jaunimo suorganizuoti? Tokio klausimo seniai buvo lauk-

ta... Pasitarė keli tėvai ir emė rengti priėmimus jaunimui, kad jie susitiktų susipažintų, susidraugautų. Kun. Pakalniškio, Boley ir mano paties pastangom, pasakoja toliau Mažeika, 1957 buvo suorganizuota atskira jauniesniųjų Lietuvos vyčių 41 kuopa, kuriai pirmininkauti emėsi sūnus Antanas, paskui pirmininkavo Joana, dabar pirmininkauja Denis. Marytė dalyvauja ateitininkuose moksleiviuose ir tautinių šokių ratelyje. Vyčiuose sūnus Antanas susipažino ir su Gražina Kulikauskaite ir ją vedė...

Jei per visą pasakojimą šypsnyns nedingdavo iš A. Mažeikos veido, tai kalbėdamas apie sūnaus vedybas, džiaugsmingai spindėjo. Kalbėjo čia jau ne inžinierius, bet tėvas, kuris vaikų laime džiaugias labiau nei patys vaikai.

Kai veide įsimaišė paskui kažkoki šešėliai, teko provokuoti jų priežastį. Provokuoti klausimu: ar neteko nusivilti, nusivilti dėl to, ko tikėtasi ir nepasiekti? Besišypsantį žvilgsnį nudūrė ir toli ir tyliau lyg nenorom, emė pasakoti, kaip Pittsburghe, būdamas Balfo pirmininkas per 5 metus vadovavo drabužių, afidavitų vajui tremtiniam parenti ir atkvieisti Šimtus siuntinių išsiuntėm, ir daugel atsigabenom į Pittsburghą. Bet atkvieistieji pamažu iš ten išsiskirstė į Clevelandą, Detroitą, kitur. Likę neįsijungė, be pirštais skaitomų išimčių, ir į vietos gyvenimą. Net Vasario 16 minėjimus teberengdavo senieji. Kas dėjo dešimtines, dvidešimties — buvo vis tie patys senieji. Buvo sakoma, kad jaunieji dar turi įsikurti, išgyventi...

Tikėjome, kad bus naujų jėgų vyčiam sustiprinti. Mūsų tikėjimas dingo. Tarp atvykusių nebuvo tokio entuziazmo, kokį mes turėjom atvykę. Žinoma, buvo tai kiti laikai; gal dėl to ir kitoki žmonės... Kai iš Pittsburgho atvykau į Brooklyną, pajutau, kad tarp vyčių ir ateitininkų taip pat nėra tilto. Nuėjo mano vaikai į pobūvį čia susirenka kas su savąja ir su ja praleidžia vakarą. Progos susipažinti su kitais maža. Nueina mano sūnus ir dukterė, ir juodu sau šoka. Berniokas gali dar kitą išvesti, bet tada mergina lieka laukti.

Ar dar galima būtų kas padaryti? Ar galima būtų daugiau čia gimusio jaunimo pritraukti? Po tokio klausimo vėl atgyja inžinierius statytojas. Vėl pakyla galva aukštyn ir energingai ima žodžiai lieti: O taip, tik reikia, kad ateitininkų daugiau ateitų tarp vyčių. Dabar 95 proc. vyčių yra čia gimusių. Jei būtų naujo kraujo iš ateitininkų... Jei būtų naujų judintojų, stiprintojų... Jei susimegztų toki ryšiai tarp ateitininkų ir vyčių, kaip Lietuvoje buvo tarp ateitininkų ir pavasarininkų...

Inžinieriaus statytojo entu-

Mažeikų šeima 1957 metais.

LIETUVOJE

KODĖL ELEKTRŪNŲ JĖGAINĖJE PRITRŪKO ELEKTROS

Apsirikimo, dėl kurio Elektrėnų jėgainė tenka daug ką perstatyti ir teko pakeisti kurą (naudoti mazutą, vietoj dujų), šaknys pasirodo glūdinčios giliai ir toli. Jėgainės projektuotojai nebuvo numatę, kad nepakaks iš tolimos Ukrainos, vamzdžiais tekančių dujų spaudimo.

Plieninių vamzdžių skersmuo — tų vamzdžių, kuriais dujos ateina iš Dašavos pro Slonimą — 72 centimetria (28 coliai). Ties Slonimu vamzdžiai šakojasi, ir dujų dalis eina į Minską, kur jų suvartojama labai daug. Elektrėnai dujas gauna tik po Vilniaus, o toliau vamzdžiai šakojasi į Kauną, Kėdainius, Panevėžį, Šiaulius, Klaipėdą, nuo Šiaulių tiesiamai į Rygą. Lietuvoj dujas vartoja apie 80 proc. pramonės įmonių. Kai pradėjo veikti Elektrėnų jėgainės pirmoji dalis, dujų slėgimas tiek krito, kad jau pernai Vilniuje dujomis aprūpintose virtuvėse sunku buvo beišvirkinti sriubos.

Įsitikinta, kad iš Dažavos nespėja ateiti tiek dujų, kiek jų užsimita vartoti. Elektrėnų jėgainė labiausiai pajuto tą "diegtą". O negreit tėra vilties turėti daugiau dujų. Po poros metų dar tik numato pradėti tiesiti kitus dujų vamzdžius iš Selebinskos (pietuose nuo Charkovo). Ten jau numato dėti daugiau kaip pusantro karto storesnius vamzdžius (per 40 colių). Bet Vilnių tie vamzdžiai galės pasiekti ne anksčiau kaip po penketo metų. Dėl to ir atsiduria kryžkelėj: ar Elektrėnų jėgainės tolesnę statybą sustabdyti keletui metų, o esamąją dalį naudoti palaikyti "pusbadžio davinii", arba perstatyti, kad tikėtų maitinti mazutu.

Pasirinkta antroji išeitis. Mazutas nėra patogesnis kuras, bet vienu požiriu Lietuvoj įrengtai jėgainės jis palankesnis, nei jėgainė tampa ne taip tvirtai priklausoma nuo vienintelio kuro šaltinio. Maskvos planuotojai daro viską, kad tik Lietuvoj įrengiamas įmonės ir visą Lietuvos pramonę įjungtų kurie tik duoda savo adresą ir nori jį gauti. Biuletenyje yra duodama daug informacijos rezoliucijų pravedimo reikalu.

ziazmas atgyja ir kyla. Nėnoretum jo nulauziti naujais klausimais. Prityli ir galvoji: tegul jis gyvena pasitenkinimu dėl savosios jau atlikto statybos; tegul gyvena tykiu laimės džiaugsmu dabartyje, matydamas savas atžalas lietuviškas, atidavęs Lietuvai tai, ką turi brangiausio...

O korespondentui pasilieka taip pat tylus pasitenkinimas kad tas statytojas, kuria m1938 išleidžiant iš Kauno buvo įteikta Lietuvos vėliava, jai liko ištikimas iki pat šių metų, kurie jam yra jubiliejiniai — 60 metų amžiaus. Metrikai tai rodyt tik spalio 22. Bet šioj vedybų iš anksto tebus jam palinkėta ilgasių metų!

Inž. A. Mažeika (k.) 1938 metais Lietuvoje su broliais Pranu (v.) ir Vytautu (d.).

lai, nėra nei fojė, nei koridorių, nei rūbinės, ir iš viso nėra teatro vardą pateisinančios aplinkos. Mat, šis teatras gyvena "čigonaiškai" — važinėja po visą Lietuvą, ir tikrų "namų" neturi. (Vaidina lietuviškai ir rusiškai). Kaunas žada netrukus įrengti jam geresnes patalpas. Vilniečiai tuo tarpu daugelis nei nežino, kur lėlių teatras yra ir iš viso ar yra. (Elta)

Sunkvežimio šoferio atlyginimas Lietuvoj — 63 rubliai 80 kapeikų mėnesiui, arba 36 kapeikos už valandą. Skaičiuojama, kad algą gaunąs šoferis per mėnesį vidutiniškai turi būti darbe 175 valandas, arba 25 dienas po 7 valandas. Tokį patį atlyginimą (36 kapeikas už valandą), kaip paaikšina Taryb. Mokyjas (1966/14), tegali gauti ir instruktorius — mokytojas šoferių kursuose.

(ELTA) — Kretingoj veikia vietinis dramos mėgėjų teatras. Perna vaidino J. Grušo "Vedybų sukaktį", K. Narečionio "Kaktusą", Br. Tautkutės (vietinės režisierės) "Žmoguje pavasaris — meilė" ir dabar K. Sajos "Saulė ir stulpą". (ELTA)

SPAUDA

AR VERTA SKAITYTI RECENZIJAS?

Ar verta skaityti recenzijas? — Tokis keistas klausimas nejuočiom kilo, kai teko paskaityti ir palyginti recenzijas apie vieną pereitais metais išleista knygą. Prieš akis kelios tokios recenzijos apie "Lithuania Under the Soviets. Portrait of a Nation 1940-65. Edited by V. Stanley Vardys". Recenzijas rašė B.V. Mačiūka — Aidai Nr. 9, nepasirašyta recenzija Londono The Times Literary Supplement 1965.12.9, Alfred Erich Senn — Slavica Review, P. C. — East Europe 1965 gruodžio mėn., o taip pat trumpi atsiliepmimai bibliotekiniuose leidiniuose — Library Journal 1965, rodos, balandžio mėn., Choice 1965 rugsėjo mėn., The Booklist.

Sudomina, kada vertintojų priėjimą prie veikalo ir jų atsiliepmus sugretinti atskirais klausimais. Tebus į tai atkreiptas ir skaitytojo dėmesys.

1. Bendras vertinimas: teigiamas ar neigiamas, naudingas ar nenaudingas knyga?

A. B. Mačiūka (Aiduose): "Apilamai... bendrų išvadų bei esminių Lietuvos sovietizacijos aspektų nagrinėjimo atžvilgiu šis straipsnių rinkinys gan vykęs". Tačiau "klaidos bei trūkumai... žymiai numašo šio veikalo autoritetumą ir ne tik atima skaitytojo pasitikėjimą forma, bet taip pat, de ja, ir turiniu", "atsargesnis skaitytojas, pavyzdžiui mokyklos dėstytojas... gali tikrai ironiškai pečias patraukti ir... į nuostolius nurašyti visą veiklą ir jo nerekomenduoti".

The Times: "Patikimos informacijos apie tris buvusias nepriklausomas Baltijos šalis, dabar įjungtas kaip sovietines respublikas į U.S.S.R., sunku gauti... Tai ypačiai tiesa apie Lietuvą labiau nei apie kitas dvi Baltijos sovietines respublikas, ir tai matyti iš Lithuania under the Soviets". Vadinasi, informacijos ir šioje knygoje sunkiai patikimos ar bent imtinios su atsargumu.

Alfred Erich Senn: "Išvada — skaitytojas gali jausti kiek nusivylimu, bet turi pripažinti studiją esant vertinga... nepaisant trūkumų ji turi rasti vietos knygu lentynoje to, kuris studijuoja Sovietų tautybių politiką".

Bronius B. Vaškėlis: "Ši knyga yra pirmą studija apie šiandieninę Lietuvą... Profesorius Vardys parūpino pionierinį rinkinį studijų apie Lietuvą ir vertinga apžvalga apėmė sovietizacijos procesą bei rezultatus".

East Europe: Laikraštis tepasakoja, apie ką knygoje rašoma, ir išsiverčia be vertinamų pastabų.

Library Journal: "Šiame puikiai parašytame rinkinyje keli autoriai svarsto... Ši knyga bus vertinga..."

Choice: "Idomus ir pažymėtina nešališkas objektyvus studijų rinkinys".

Taigi vienam tai vertingas veikalas, objektyvi informacija, kitiem nepatikimas, kai kur klaidinantis.

(mukelta į 6 psl.)

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŪSŲ ARTIMIESIEMS IMPORTUOTOS IR VIETINĖS

Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — Geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užeikite ir įsitikinsite!

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.

Tel. AL 4-8319 • 200 Orchard St., New York, N.Y. 10002

Siųskite į Lietuvą ir SSSR DOVANŲ SIUNTINIUS

— gerą atraižą medžiagos paltui, kostiumui ar suknelei. Pasirūpinkite medžiagos išsiuntimu tuojau! Išpardavimas nepaprastai žemom urmo kainom atraižų vilnonės medžiagos — importuotos ir vietinės — trijose krautuvėse:

S. BECKENSTEIN, Inc.

118-125-130 ORCHARD STREET — GR 5-4525
Cor. DELANCEY, N. Y. C.

Krautuvės atviros kasdien ir sekmadieniais, išskyrus šeštadieniais, nuo 9 ryto iki 6:30 vak.

S. Beckensteino krautuvėse kalbama rusiškai, lenkiškai, ukrainiškai

Vaziuoti BMT išlipant Essex Street, keltis elevatorium į viršų, arba IND traukiniu D-6 Avenue iki Delancey St.

Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas!

Dabar jūs galite aplankyti savo artimuosius Lietuvoje — Mūsų įstaiga taip pat sutvarko pramogines ir biznio keliones į visus Sovietų Sąjungos valdomus kraštus. Mes parūpiname visas, sutvarkome rezervacijas ir kt. Skubiosiomis informacijoms rašykite — skambinkit daugiausia patyrusiam Kelionių biurui į Rytų Europą

COSMOS TRAVEL BUREAU, Inc.

45 W. 45 Street, New York 36, N.Y. • Tel. Circle 5-7711

Cosmos Parcels Express Corp.

Patį žinomiausia ir patikimiausia firma Amerikoje, turinti daugelio metų patyrimą siunčiant DOVANAS - SIUNTINIUS Į USSR.

Gavejas nieko nemoka. Tūkstančiai klijentų patenkinti. Garantuotas skubus ir tikslus pristatymas. Visi siuntiniai apdrausti. Visuose mūsų skyriuose yra gausus aukštos rūšies prekių pasirinkimas prieinamom kainom. Informacijų ir nemokamų katalogų gausite iš visų mūsų skyrių.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

• ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street	CH 9-6245
• Boston 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue	LI 2-1767
• SO. BOSTON 27, Mass. 327 West Broadway	AN 8-0068
• BROOKLYN 11, N.Y. — 370 Union Avenue	EV 4-4952
• BROOKLYN 7, N.Y. — 600 Sutter Avenue	DI 5-8808
• BUFFALO 6, N.Y. — 332 Fillmore Avenue	TL 6-2674
• CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Avenue	BR 8-6966
• CHICAGO 8, Ill. — 3212 So. Halstead Street	WA 5-2737
• CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road	TO 1-1068
• DETROIT, Mich. — 730 Michigan Avenue	TO 1-1068
• GRAND RAPIDS, Mich. — 636-38 Bridge St., N.W.	GL 8-2256
• HARTFORD 14, Conn. — 200 Franklin Av., tel. 233-8030	246-0215
• HAMTRANK, Mich. — 11333 Jos. Campau	TO 7-1575
• IRVINGTON 11, N.J. — 762 Springfield Ave.	ES 2-4685
• LAKEWOOD, N.J. — 126 - 4th Street	FO 3-8569
• LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd.	AN 1-2994
• NEWARK 3, N.J. — 428 Springfield Avenue	LI 3-1797
• NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave.	BO 2-1446
• NEW YORK, N.Y. 10011 — 108 West 14th Street	CH 3-3005
• NEW YORK 3, N.Y. — 39 - 2nd Avenue	AL 4-5456
• PASSAIC, N.J. — 176 Market Street	GR 2-6387
• PATERSON 1, N.J. — 99 Main Street	MU 4-4619
• PHILADELPHIA 23, Pa. — 525 W. Girard Ave.	PO 5-5892
• PITTSBURGH 3, Pa. — 1307 E. Carson Street	HU 1-2750
• SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street	FI 6-1571
• WATERBURY, Conn. — 905 Bank St.	PL 6-6766
• WORCESTER, Mass. — 174 Millbury Street	SW 8-2868
• YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 Fifth Avenue	RI 3-0440

WEISS & KATZ, INC.

187 ORCHARD ST., N.Y.C. Tel. GR 7-1130

DIDMENŲ IR MAZMENŲ PREKYBA — DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ —

- Vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt.
- Audiniai angliškos ir vietinės vilnos, šilko, medvilnės
- Specialiai žemos kainos siunčiant audinius į užsienį
- Mes padidinome savo patalpas, kad galėtume geriau patarnauti klijentams. Prašome užėiti ir pasižiūrėti.

— HAVEN REALTY —

Real Estate • JOSEPH ANDRUSIS • Insurance

Apraudoimas gyvybės, namų, automobilų, baldų ir kt. Namų pardavimas, apraudoimas, Income Tax užpildymas. Mutual Funds — Pignų investacijos.

Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 val. popiet.

87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N.Y. • Tel. VI 7-4477

Namų pirkimo, pardavimo, apraudoimas ir visokiais reikalais kreipkitės į

JOHN ORMAN AGENCY

Insurance - Real Estate

110-04 Jamaica Avenue Richmond Hill 18, N. Y.
Tel. VIrginia 6-1800

Sen. Harrison A. Williams (D.-N.J.).

IŠKOVOKIME LIETUVAI LAISVĘ

Senatorius Harrison A. Williams, Jr. (D.-N.J.), rezoliucijos autorius, ragina senatorių Fulbright ir kitus į komisijos narius duoti skubią eigą Pabaltijo kraštų bylos klausimu įnešoms Senate rezoliucijoms

Los Angeles, Calif. — "Duokite savo komisijoje skubią ir teigiamą eigą vienai iš Pabaltijo kraštų bylos klausimu įneš-

tai rezoliucijai ir perduokite ją Senatui priimti." — taip kreipėsi šiomis dienomis senatorius Harrison A. Williams, Jr. (D.-N.J.), rezoliucijos (S. Con. Res. 20) Lietuvos, Latvijos ir Estijos laisvinimo reikalu autorius, ir senatorių J. William Fulbright ir kitus Senato užsienio reikalų komisijos narius, kurių rankose yra visos mūsų rezoliucijos.

Visa eilė senatorių yra labai aktyviai įsijungę į kovą už Lietuvos laisvę. Prisidėkime ir mes visi kiek galima pilniau prie rezoliucijų pravedimo žygio Senate. Visas šis darbas yra nepaprastai didelės apimties ir svarbos. Šiame žygyje niekad nebus per daug darbo rankų; šio žygio planų realizavimui reikia visų galimų piniginių išteklių. Prisidėkime darbu, paremkime šį žygį pinigine auka. Visais reikalais rašyti: Rezoliucijoms Remti Komitetas, Post Office Box 77048, Los Angeles, California, 90007.

Rezoliucijoms Remti Komitetas, vadovaujans rezoliucijų pravedimo žygiui, leidžia biuletėnį (News Bulletin) angliškai. Biuletėnis siuntinėjamas visiem kurie tik duoda savo adresą ir nori jį gauti. Biuletėnyje yra duodama daug informacijos rezoliucijų pravedimo reikalu.

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2823
THE WORKER (Title Copyright) by FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų.

1951 sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIĄS
Second-class postage paid at Brooklyn Post OfficePublished semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August
when published weekly.

Prenumeratos kaina \$7.00 — Subscription per year \$7.00

Laukraštį tvarko REDAKCINE KOMISIJA.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir gražiame autoriams prašant. Pavardė pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Nuodai ir vyriausias teismas

Artimoje praeity Amerikos vyriausias teismas parodė praktišką susirūpinimą, kai iš Hong Kongo importuoti plastikiniai rutuliukai, skirti gėrimams vėsinti, pasirodė pripildyti abejotino švarumo vandens. Pakartotiniai tuos rutuliukus sušaldant ir vėl vartojant, jų viduje tirpsta ledas galįs nepalankiai paveikti vartotojo sveikatą. Vyriausybė nevengia pastangų apsaugoti savo piliečius ir nuo kitų panašių kūnui žalingų vaisių.

Vertybių skalėje lyg pasimetant, tas pats Amerikos vyriausias teismas, atrodo, nebesiorientuojamas kitų nuodų atžvilgiu. Pakartotiniai atidėliojami sprendimai tų bylų, kuriose sprendžiamas dvasinių nuodų klausimas. Ne kartą tos bylos buvo išspręstos kenkėjam naudinga prasme, lyg kenkiamieji nebeturėtų jausti iš to jokio pavojaus ateityje.

Sprendimai apie asmenį pagal jo draugystes dabar pakeičiami sprendimais pagal jo skaitomą literatūrą. Niekam nepaslaptis, kad Amerikoje per paskutinius keliolika metų pornografinės literatūros kasmet parduodama daugiau negu už du milijonus dolerių. Neabejotina žala pajaučiama ir suaugusiųjų tarpe, bet net trys ketvirtadaliai šios spaudos patenka kaip tik į nesubrendusios ir lengvai suvedžiojamos jaunuomenės rankas.

Apčiuopiama žala jaunimui sutartinai liudija ir psichiatrai, ir policijai, ir provincijų teisėjai, turį progas susitikti su nusikaltėliu realaus gyvenimo aplinkybėse, o ne iškilmingų togų ir tomų fone. Sekliai ir policininkai gyvenimo tikrovėje mato įvykstant J. Edgar Hoover žodžius: "Seksualinė spauda priegamina nusikaltėlių daug greičiau, negu spėjama pristatyti kalėjimų jiems sutaipinti".

Vyriausiam teismui moralinė gyventojų padėtis neatrodo jau taip svarbi, nes dažnai po pakartotinių apeliacijų, tiek nepadorių knygų tiek nepadorių filmų atžvilgiu, apskričių ar atskirų valstijų mažesniųjų teismų uždraudimai panaikinami. Plačios pažiūros ar tolerancija čia jau peržengia bet kokias leistinumo ribas.

Visa tai ką turi bendro su manim? Ši pasyvi galvosena ir gausus pornografinis gamintojų ir platintojų pelnas kaip tik ir įgalina galingą šios epidemijos plitimą. Ar bandyta savo kaiminystėje, bendruomenėje, organizacijose padaryti vieninų žygių pas vietos valdžios atstovus, kad būtų apšvarinami vietiniai spaudos kioskai, kino teatrai?

Nuodų skleidėjai pakankamai pelno pinigų, o tai įgalina pasisamdyti ir gerai išsilavinusius advokatus, kurių dalis, prisiglaudę prie "American Civil Liberties Union", patvariai gina pornografinės nekaltybės.

Pereitų metų gruodžio vidury vyriausiam teisme buvo svarstoma trijų pornografinių veikalų uždraudimas. Ilgai diskutuota dėl nepadorumo sąvokos. Pereitą savaitę vėl byla atgaivinta, ir godžios šlamštų platintojų akys vėl krypta į Amerikos vyriausią teismą, laukdamos palankaus sprendimo.

Daugely vietų pasekama New Yorko pavyzdžiu, kur protestantai, katalikai ir žydai, susijungę į "Operation Yorkville" sąjungą, per savo narius reikalauja protestą JAV prezidentui laiškais ir atvirukais. Jei jau siekiama ekumeniškumo, tai geriausia proga vienytis gėrio sargybai ir kovai prieš bendrą blogį.

Kongrese 79 kalbėtojai Vasario 16, ką jie pasakė?

Kongrese dešimt senatorių ir 59 atstovai, tai yra, dešimtadalis senato ir beveik 14 proc. atstovų rūmų narių specialiais pareiškimais atžymėjo Lietuvos nepriklausomybės dieną šių metų vasario 16. Tos dienos Kongreso Užrašų laidoj jų pareiškimai užima 28 puslapius (Congressional Records, Vol. 112, Wednesday, February 16, 1966, No. 26, psl., 2893-4, 2904-8, 3101-21, A780, A786).

Iš tų septynių dešimčių kalbų (su kun. Pr. Valiukevičiaus iš Rochesterio įžangine maldą) ryškiau, kad JAV Kongrese Lietuvos klausimas žinomas išsamiai, Lietuvos nepriklausomybės siekimas giliai suprantamas, užjaučiamas ir remiamas geriausiais linkėjimais. Kaip svarbiausiu to rėmimo ženklą, daugelis kalbėtojų pabrėžiamai priminė, kad Jungtinės Valstybės nepripažįsta ir toliau nepripažįs dabartinio svetimos valdžios Lietuvoj viešpatavimo teisingumą.

Kai kurie kalbėtojai priminė Vietnamo ryšį su Lietuvos byla ir jo poveikį Lietuvos reikalui.

Vietname kovojantieji vyrų yra akivaizdai išraiška, kaip tvirtai mes tikim visų tautų laisvę, — sakė atst. J. C. Kluczynski (D., Ill.) ir pridūrė: —

Jei ginam laisvę Vietnamui — kodėl ne Lietuvai? Jei duodam kviečius, turim reikalauti nuolaidų Lietuvai. Kodėl nėra nuolatinio komiteto pavergtųjų reikalui ir kodėl Amerikos Balsas nubluko?

Šią, mūsų lietuvių draugų tokią gerbiama dieną mes tariam šilčiausius, geriausius linkėjimus lietuviams visur ir dar kartą pažadame savo pasivertimą didžiajam visų laisvės idealui.

Kiti pastebėjo, kad pagalba mažųjų tautų laisvei ginti tuo tarpu vyksta kažkur labai toli nuo Lietuvos:

— Šiandien Jungtinės Valstybės imas atlikti alpinantį įsipareigojimą pietryčių Azijoje, be jokio aiškaus pavidimo iš savo žmonių, iki kurio toli turėtų eiti laisvinti naujos respublikos, dar ilgai skendėjusios Indokinijos miglose, kai Lietuva jau buvo tapusi valstybe, — kalbėjo atst. P. B. Dague (R. Pa.) — o štai lietuviai, krikščioniška tauta, kurios tautiečiai mūsų tarpe liudija tvirtą prisirišimą prie mūsų gyvenimo būdo. Štai žmonės, kurie pažinojo laisvę ir pastovumą, ir kurių tas patyrimas jiems tik sustiprinto dabartinio jų pavergimo kančią. Peržvelgiant mūsų atsakomybę pasaulinėje scenoje, privalu atsižvelgti į faktą, kad turim prievolę lietuvių tautai.

Tad, prižadėdami ir toliau padėti, padarykim tą pagalbą visiškai tikrai materialinę ir dvasinę ir tuo pačiu metu užtikrinim juos, kad be paliovos veiksime tikslu pašalinti jų užpuolikus repleis.

Atstovas J. B. Uff (R., Calif.) sakė:

— Nesileiskim glūminami nei atviros krizės Azijoje, nei Sovietų tariamųjų kompromisinių nuolaidų, — glūminami iki galimybės pamiršti visą vaizdą, tikrąją vergovės padėtį tokių valstybių, kaip Lietuva.

O atst. S.S. Stratton (D., N. Y.) tiesiai pareiškė, kad:

— Būtu, žinoma, nenuoseklumams siūsti savo jaunuolius rizikuoti gyvybe dėl laisvės ir tautinio apsisprendimo į Vietnamo kovų laukus ir tuo pačiu metu nematyti, kad visiškai tokia pati padėtis, nuo kurios stengiamės apsaugoti Vietnamą, jau 26 metai yra Lietuvos žemė. Mes privalom priešintis prieš užpuolikus ne vien Vietname. Mes turim tėti savo pastangas atstatyti nepriklausomybę ir tokių pavergtųjų valstybių, kaip Lietuva.

Philadelphijoje minint Lietuvos nepriklausomybės šventę invokacija skaito prel. V. Martusevičius. Nuo tr. A. Čepulio.

Dar kiti kalbėtojai pasisakė, kad negana žodžių, o reikia veiksmų. Senatorius P. H. Dominick (R., Colorado) pareiškė: — Man atrodo aišku, kad 48 ji Lietuvos nepriklausomybės metinė yra dar sukaktis mūsų, kaip laisvų amerikiečių, netesėjimo išlaikyti ryžto egzaminą. Mūsų oficialioji laikysena Lietuvos atžvilgiu, nuo pat nelegalaus rusų tos šalies aneksavimo 1944 m., buvo drąsinimas. Mes pastoviai ir nuolat skelbėm savo gaidimą matyti ją vėl išvalstybių, kaip Lietuvai.

DVEJI METAI BE DR. A. TRIMAKO

Yra sakančių, kad ne laikas bėga, bet žmogus nesulaikomai skuba laike dideliu greičiu. Tai filosofinė tema, gvildenanti žmogiškosios buities santykių su laiku. Gilūs mintytojai senai laiko problemą svarsto ir nemažai apie tai rašo, bet vienodos laiko sąvokos dar nėra. Atskiro žmogaus atveju nėra tas taip ir svarbu. Nesvarbu ir tai, kas labai greitai bėga — laikas ar žmogus laike. Svarbu tik žinoti, kad bėgimo greitis yra didelis, o sulėtinti jokia žemiška jėga jo negali. Štai pati jaunystė, tuoj amžiaus vidury, o netrukus ir senatvė balta. Kai kurie asmenys tebekalba dar jaunimo vardu, o kiti, tik truputį jaunesni, jau senatvę jiems prikaičioja kietai, lyg nusikaltimą, lyg nuodėmę kokią. Iš tikrųjų skubiai bėgame visi, nedaug teatsiliekę vieni nuo kitų, ta pačia Sutvėrėjo duota kryptimi — Amžinybėn.

Ar čia senai sukrėtė lietuvių visuomenę staigi liūdina žinia apie dr. Antano Trimako mirtį, o jau vasario 27 dieną suėjo dveji metai. Dveji metai jautimo tuštumos, kurioje gyvena ir dirbo amžinos atminties velionis. Sakoma nesą nepakeičiamų žmonių. Tai, tur būt, tiesa. Pakeisti yra galima, bet atstoti pakeistąjį ne visada yra lengva. Dr. Antanas Trimakas buvo išskirtina lietuvių asmenybė. Giliai išmokslintas, aukštai kvalifikuotas ekonomistas, diplomatas, politikos, profesorius ir nenulstamas kovoto-

kylančią, kaip laisvą valstybę, bet žodžių nesėkė pozityvi ir aiški politika.

Priminęs didį Amerikos ūkinį pajėgumą, senatorius tvirtino, kad visuose ūkiniuose sandėriuose su komunistinėm valdžiom, darant bet kokias nuolaidas jiems, reikia reikalauti nuolaidų ir iš jų, būtent, politinių nuolaidų.

— Tos nuolaidos, — sakė senatorius, — už nuolaidas prekyboje gali būti tokio pavidalo, kaip atviras kelias Amerikos laikraštiniams į Lietuvą, tuo būdu suteikiant to pavergto krašto piliečiam laisvesnį balsą pasauli. Mes galėtume la-

(nukelta i 4 psl.)

Dr. A. Trimakas

jas už lietuvių tautos teises į laisvą ir nepriklausomą gyvenimą. Nestipri buvo jo sveikata, du širdies priepuolius turėjęs, bet niekada tuo jis nesiskundė ir pavadamų jam darbų nevengė. Jo veikimo skalė labai didelė ir į plotį ir į aukštį. Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pirmininkas, Pavergtųjų Europos tautų seimo politinės komisijos pirmininkas, Lietuvos Laisvės Komiteto sekretorius, Vidurio Europos krikščionių demokratų sąjungos vicepirmininkas, Seton Hall universiteto, New Jersey, ekonominių mokslų profesorius, The Baltic Review, Revista Baltica ir

(nukelta i 4 psl.)

JONO
BUDRIO

ATSIMINIMAI

LIETUVOS KONTRŽVALGYBA 1922 - 1923

Copyright

(13)

Turėjo savo valiutą, savo ministrą Petrapilyje, valstybinė kalba buvo suomių; turėjo seną savo spaudą. Suomiai buvo laisvi nuo karinės prievolės Rusijai, vietoj tos prievolės jie mokėjo piniginę duoklę. Tik generalinis gubernatorius su savo štabu buvo rusai. Bet paskelbus nepriklausomybę ir atsikračius nuo general gubernatoriaus, suomių valstybinis aparatas buvo paruoštas.

Lietuva, Latvija ir Estija neturėjo autonomijos, bet paskutinės dvi valstybės buvo skirtingos — geresnėje padėtyje. Visų pirmą tam turėjo įtakos religija. Latvija buvo 60 procentų evangeliška, o Estija net su viršum 70. Estijoje buvo 22 proc. pravoslavų tikybos, Carų Rusija Latvija ir Estija laikė tad evangelikų kraštais. Katalikams Lietuvoje nebuvo vietos valdžios tarnyboje. Kas norėjo tarnybos, turėjo vyksti į Rusijos gilumą. Antra, trys gubernijos, tada vadinamos Lif-

liandijos, Kurliandijos ir Estlandijos, turėjo skirtingus įstatymus: svod zakonov gubernij ostzejskich (trys tomai). Pagal tuos įstatymus valsčius turėjo savo teismą, kurio antra apeliacinė instancija buvo apskrityje — aukštesnis valstiečių teismas. Visi tų teismų teisėjai ir nariai buvo vietinių žmonių renkami, kaip kad seniūnai ir viršaičiai. Dar daugiau — valsčių raštinėse ir valsčių bei apskrities teismuose oficiali kalba buvo vietinė, taigi, latvių ir estų. Tai jau daug, bet dar ne viskas. Be abejo, santykiai tarp dvarininkų-baronų ir valstiečių, ypač po 1905 metų daugiausia buvo nedraugiški, bet tų baronų įtaka Petrapilyje iki pirmo pasaulinio karo buvo didelė, ir jie tą įtaką išnaudodavo: neliešti rusų valdininkų bent į apskritis. Apskričių administracijų tarnyba buvo laikoma garbinga. Apskričių viršininkais, jų padėjėjas buvo daug baronų arba kaip Kakovskis, Varšuvos arkivyskupo brolis. Dėl to ten nebuvo kalbos apie kyšius. Rygos miestas, iš dalies buvo užleistas rusams, ir ten jau buvo išimčių. Tai atskira ir plati tema, ir aš nenoriu jos plėtoti. Tenorėčiau parodyti, jog atsikuriančios Lietuvos padėtis buvo sunkiausia iš visų kaimynų. Latvija ir Estija turėjo savo valdininkus. Lietuva jokių. Ji visuomet buvo rusų traktuojama blogiausiai. Petrapilyje už ją niekam nebuvo užsistoti. Gal tai buvo viena iš priežasčių, kad mes ir nustojome dvidešimt procentų savo tautos kaip emigrantų, ieškančių geresnio gyvenimo. Latviai ir estai, gyvendami geresnėse sąlygose, beveik neemigravo.

Tad Lietuvoje studentai-jaunuoliai turėjo užimti aukštas vietas. Besimokydami tarnyboje, darė ir klaidas. Kai kas ir suklypo, bet daugumas patriotų ištesėjo ir, nelyginant kariai-naujokai mūšiuose, tapo valstybiniais veteranais.

Jonas Navakas irgi turėjo savo nemažų nuopelnų. Dalyvavo partizanų ir net vadovavo būriui Joniškių. Tapęs tokio svarbaus departamento direktorium, ir jis pradėjo neišvengs, negalėjo apsieiti be ekspertų rusų ir vokiečių. Jie kiek ilgiau nei mūsų skyriuose ten išsilaukė, klaidino direktorių ir išnaudojo jo pasitikėjimą.

Mykolas Lipčius stengdavosi mane kiek atitraukti nuo darbo, dažnai kviesdavo pas save vakarais. Jo žmona pas mano seserį Vladislavą Grigaitienę mokėsi dainavimo, ir jos draugavo. Lipčius, ar jo miela žmona, buvo giminė prel. J. Mačiuliui-Maironiu, tad nuvežė mane pas jį į senamiestį susipažinti, o vėliau ir šiaip aplankyti. Pirmą kartą užklupome prelatą pusryčiaujant. Prelatas priėmė maloniai. Mandagių komplimentų man tekdavo girdėti daug, bet šio senesnio garbingo vyro nuoširdus šypsny, reišė man daugiau už žodžius. Lygiai jo spartaniška aplinka, studentiška apstatytas kambarys, jo kuklus pusryčiai padarė man įspūdžio. Per kitą pas jį atsilankymą radau pirmą Lietuvos prezidentą Antaną Smetoną.

Daug sekmadienių praleidau Lipčių malonioje šeimoje, Pažaislio vienuolyne, kur jie vasarėjo. Vieną tokią dieną amerikietis lietuvis, Kazys Lukšys paprašė mus su Lipčium pereiti aleja, besikalbant "apie valstybinis reikalus" ir filmuodamais.

Apžiūrėdamas Pažaislio kapus užtikau ir kapą su įrašu: čia ilsisi Nikolai Lvov, autorius himno "Boože cari chrani". Kaip to himno autorius jis pagarsėjo ir jam buvo gerai sumokėta už tą "kompoziciją", kuri, kaip vėliau paaiškėjo, buvo protestantų psalmė. Po to Rusijos vyriausybė kreipėsi į Vokietijos valdžią prašydama "izjat" — nustoti vartojus tą psalmę lietuvių bažnyčiose. Dėl gerų kaimyninių santykių tai buvo padaryta ir bent Vokietijoje ta psalmė išnyko.

Kai kada sekmadieniais vykdome "medžioklės". Imu tą žodį į kabutes, nes nei vienam iš mūsų neteko net iššauti. Vėndžiogalos klebonas kun. Moccus buvo pagarsėjęs didelis medžioklės mėgėjas. Baktus, Gailiūšius, Vėndžiogalą ir apylinkes pažinojau dar iš gimnazijos laikų. Tai buvo sulenkėjusi apylinkė. Nuolat gaudavau ir dabar iš ten skundų ir pasipiktinusių lietuvių laišku. Net ir prieš patį kleboną buvo apščiui skundų. Bet jokios antivalstybinės veiklos nerasdavome, o piliečių pažiūros susiformavo ne šiandien, ir jas pakeisti galėjo tik laikas ir tinkamas elgesys tiek vietos administracijos, tiek bendrai visos Lietuvos tolimesnė raida.

Vasarai 1921 metų įpusėjus, galėjome sau tarti, kad komunistinį pogrindį ir jo ryšius su Sovietų Atstovybe turime savo kontrolėje. Esame pusėtinai gerai painformuojami ir jokių valstybei pavojingų netikėtųmų nelaukiami.

"PODPORUČNIK"

Į vieną alinę Sanciuose užėidavo ir vienas kitas kareivėlis. Nuolatinis svečias vakarais buvo 25-6 metų vyrukas-civiliokas. Jis mėgdavo kareivius, užkalbindavo juos ir vaišindavo. Susipažinęs su pulko raštininku, jis iš karto atkreipė visą dėmesį į jį. Pradėjo klausinėti, iš kur kilęs, kas tėvai, kiek kitų šeimos narių. Raštininko pavardė buvo sulenkinta, jis kalbėjo ir lenkiškai — "tuteiųjų" kalba. Kilęs iš Kėdainių apskrities. Čia jau civiliokas Juzef ypatingai suminkštėjo.

"Ko mes čia alinėje sėdime, einame pas mene, esu nevedęs, bet turiu seserį".

Pasiėmė alaus ir nusivedė. Sesuo buvo nešpėna, jaunesnė, butas jaukus, švarus. Raštininkas-kareivėlis pasijuto visai gerai, o sesuo greit atnešė dešros ir kitokių gėrybių. Kareivėlis, prisitaikindamas prie šeiminių, o ypač norėdamas užimponuoti panelei Antolcei, kalbėjo lenkiškai. Ilgai netruko — mūsų trejetas susidraugavo, išgėrė "bruderšaftą", ir perėjo į "Juziek, Antolce ir Janek". Tokioje padėtyje pritrūko alaus, ir Juzek išbėgo atnešti ko nors stipresnio ir tinkamesnio. Janek (kareivėlis), pasilikęs vienas su Antolce nesnaudė; draugo teisėmis apkabino Tolcę karštai bučiavo. Mergaitė atsilygino tuo pačiu. Sugrįžęs brolis tik džiaugėsi tokiu draugyste. Išsiskiriant šeiminiškai kvietė naują draugą lankyti viens kasdieną — nes, mes lenkai turime gi palaikyti viens kitą. Tolcė pati Janeką pabučiavo, o Juziek staiga panorėjo ir palydėti. Beeinant Janek nedrąsiai pradėjo: esą jam nesmagu bes lankyti, nes tas viskas kaštuoja, o jis tik retkarčiais gaunąs iš tėvų pinigų ir tai nedaug. Kuo jis atsilygins?

Juziek, jau įkaitęs prasijuokė:

— Tai ką tu manai, ar aš iš savo algos galiu tai sau leisti? Ką mums ta maža Litva gali duoti? Nesirūpink. Ir pats turėsi ir būsi aprūpintas.

(Bus daugiau)

Geriau vėliau, negu niekada

Paskelbtas jaunimo metais turėtų būti atkreiptas rimtesnis dėmesys į mūsų jaunimo literatūrą, ne kaip iki šiol buvo. Negausių mūsų jaunimo knygų biblioteką turime papildyti gerai paruoštomis bei išleistomis knygomis tiek turinio, tiek ir iliustracijų atžvilgiu.

Šiais jaunimo metais gal tie mūsų pageidavimai pasiektų ir Kultūros Fondo ausis, kuris iki šiol, deja, neparodė didelio susidomėjimo šituo reikalu. K. Fondo pirmininkas yra man aiškines, kokius didelius užsėjimus K.F. dabar atlieka: tai "Aleksandro" ir kitų panašių stambių veikalų išleidimas. Tiesa, ši ta ir vaikams K.F. yra išleides, bet: "Ar reikia džiaugtis tais (jo išleistais) darbeliais?". Anot rašytojo Anatolijo Kairio teisingos pastabos, kuri tilpo Draugo priede vasario 5 "Vandos Frankienės vaidinimai" recenzijoje...

Didelis gailėtis apima ne dėl to, kad V. Frankienė blogai parašė, ar kas kitas vaikams tinkamos temos pasirinkti nesugebėjo, bet dėl to, kad mes neturime rimtos institucijos, kuri galėtų visu atsidėjimu, bešališkai atrinkti tinkamus vaikams veikalus.

Kyla savaime klausimas: argi nepribrendo reikalas, kad prieš išleidžiant vaikams knyga, turėtų būti atiduoti specialiai vaikų literatūros komisijai peržiūrėti ir įvertinti? Ją turėtų sudaryti ne mūsų Švietimo Tarybos

sudėtis, kokia dabar yra, bet tos srities žinovai.

O tokių žinovų mes turime, dargi labai gerų. Pradedant nuo priešmokyklinio amžiaus, mes turime mažiesiems skaitytojams mūsų gerbiamas montesorininkes, prityrusias pedagoges, kurios pažįsta mažiuko pasaulį, jo intere-

sus, kasdien stebi jo vystymąsi.

Toliau, šeštadieninėje mokykloje turime mūsų gabių, pasišventusių mokytojų, kurių žodis būtų svarus mokyklinio amžiaus vaikų kūrinius nagrinėjant.

Toje komisijoje vaiko psichologijos žinovo dalyvavimas yra

KONGRESO KALBĖTOJAI...

(atkelta iš 3 psl.)

biau reikalauti religijos laisvės lietuviams, tebeprisirišusiem prieš savo tradicijų ir tautinės sąmonės po smurtiškos, neteisėtos sovietinės okupacijos naštą. Mes turėtumėm pavyzdžiui, perduoti Rusijai kviečių tik, jeigu tu pačiu metu gautumėm Lietuvai ir kitom Baltijos valstybėm mažiausia bent tokį laisvės saiką, koks joms teisėtai priklauso.

Atst. E. J. Derwinski (R. Ill.) siūlė nebeatidėlioti bent šių konkrečių veiksnių:

— Aš vėl raginu, kad būtų įsteigtas specialus Pavergtųjų Tautų Komitetas Atstovų Rūmuose. Aš taip pat manau, jog yra reikalinga, kad Amerikos Balsas parūpintų ilgesnių ir paveikesnių programų pralaužti komunistų propagandos sienai, perteikti tiesiai Lietuvos žmonėms. Kaip žinom, p. Pirmininke, pastaraisiais metais Amerikos Balsas siarino programą lietuvių kalba, trumpino valandas ir silpnino pobūdį. Pagal dabartinės vyriausybės politiką, Amerikos Balsas duoda tik plikų kasdieninių žinių ir saugos įžeisti Sovietų Sąjungą. Tačiau šaunūs Lietuvos žmonės nusipelnė tiesos. Amerikos Balsas turi būti priemonė perteikti jiems tiesos žodį, kad netaptų jų smegenys perplautos ir nesilpnėtų jų atsparumas nuolatinei tonoriškų maskvinių prievartautojų propagandai.

Atst. J.M. McDade (R.Pa.) buvo dar priekaištingesnis:

Norėčiau nurodyt rimtą netesėjimą, kurs gali būti pamestas prie Kongreso slenkščio. Nuo pat pirmųjų mano dienų Rūmuose prisijungiau prie kitų kolegų, siūlančių steigti pavergtųjų tautų komitetą Atstovų Rūmuose. Nei šiandien dar neturim tokio komiteto. ... Aš gerai žinau, kad valstybės departamentas ir vyriausybės priemonės Pavergtųjų Tautų Komiteto steigimui, bet manau, kad Kongresas turi pavartoti pats savo autoritetą tokiam komitetui įsteigti, ir manau, kad turim tai padaryti šiemet. Aš nežinau kitos tokios žmonių širdis džiuginančios naujienos, kurią galėtų pranešti Amerikos Balsas, kaip pareiškimas, jog kongresas pagaliau valingai pažvelgė į sovietinio imperializmo klausimą, ir kad, per pavergtųjų tautų komitetą, Amerikos balsas bus girdimas visame pasaulyje.

būtinai. Nemažiau svarbu, kad dalyvautų mūsų sąmoningų lietuvių kultūringų motinų atstovės, nes niekas taip arti vaiko nebūna kaip pati motina. Ji nusimano, kas vaikui įdomu skaityti ar klausyti, koks jos vaiko poreikis. Vaikų literatūros rašytojai, dailiojo žodžio stiliaus meistrai turėtų taip pat turėti čia savo didelį balsą. Ir tik po to, kai minėta komisija išnagrinėjusi veikalą, priėmė turėtų perduoti kalbininkui patikrinti. Toji sąlyga pageidaujama mūsų kalbos grynūmų išlaikyti.

Seniai mums reikėjo tokios specialios komisijos vaikų literatūros lygiui pakelti. ... Seniai ir aš pati ruošiausi tuo klausimu prabiliti, bet vis laukiau, turėdama viltį, kad kas nors būtų aktualų klausimą išjudins spalvos. Reikia sutikti su tuo, kad mes visur papratę veltintis. Tad ir aš, tuo pačiu lietuviškumą negalavimu sirgdama, užbaigsiu žinomu posakiu: geriau vėliau, negu niekada!

Janina Narūnė

Chicagoje Montessori draugijos vaikų namų lietuvinė klasė švenčia Lietuvos nepriklausomybės šventę. Viduryje vedėja St. Vaišvilienė. Nuotr. Vl. Juknevičiaus.

Jaunimo kongreso darbai

Vasario 16 Clevelande posėdžiavo PLJK finansų komisija. Nuo sausio 4, kada ši komisija pradėjo darbą, jau daug padaryta.

Vicepir. Milda Lenkauskienė kreipėsi į daugelį profesionalų ir organizacijų. Iš visų gauta aukų, paskolų ir pažadų daugiau jaunimo kongresą paremti. Vicepir. Jūra Gailiūšytė išsiuntė daug laišku jaunimo organizacijų centram ir skyriam,

prašydama jų paramos. Kreipėsi ir į daugelį pavienių jaunimo bičiulių, kurių atsakymai su aukomis jau pradėjo ateiti. Iš Birutės Juodkienės ir sekr. Andrius Šenbergas išsiuntė jaunimo metų komitetam įvairiuose miestuose ir LB apylinkių bei Studentų Sąjungos skyrių valdyboms aukų lapus su prašymu netrukus pradėti aukų vaju. Jie pakvitoja kiekvieną gautą auką ir kiekvienam auko-

tojui pasiūnia dail. Algirdo Muliolio pagamintą jaunimo kongreso remėjo kortelę. Kun. Jonas Grigonis kreipėsi į Lietuvos Vyčius ir lietuvių parapijas, prašydamas jų paramos. Algis Garlauskas pradėjo smarkiai vesti lietuviškų stilizuotų vytykių (prie automobilių langų lipinti) platinimą. Norima, kad kiekvieno lietuviu automobilis šiais metais pasipuoštų ta vytyke. Pirm. Vytautas Kamantas rūpinosi jaunimo peticijos platinimu ir informacija spaudoje bei per radio, vedė susirašinėjimą su kongreso komitetu ir koordinavo finansų komisijos darbus.

Finansų komisija jau gavusi 20 anketų iš kitų kraštų jaunimo, kuris atvažiuos į kongresą iš Europos ir Pietų Amerikos. Jiems visiems reikės daugiau ar mažiau padėti. Prancūzijai jau pasiūsta 140 dol., kad jų 7 atstovai galėtų rezervuoti vietas atvykimui į JAV.

Aukos pradėjo ateiti iš jaunų ir senų, neturtingų ir turtingų. Visi su dideliu entuziazmu pasisako už jaunimo darbus ir linki pasisekimo. Daugeis atsiūnia gerų patarimų kaip geriau dirbti.

Jaunimo kongreso darbams finansuoti, jaunimo peticijos sėkmingam parašų rinkimui ir vėliau įteikimui Jungtinėse Tautose parenti, ir kitų kraštų jaunimo atvažiavimui padėti reikės sukelti 45,000 dol. Šią sumą finansų komisija su laisvųjų pasaulio lietuvių patriotų parama yra pasirūšusi sukelti iki birželio 1 dienos.

Kovo mėnuo visame lasvajaime pasaulyje skelbiamas jaunimo kongreso Vajaus mėnesiu, o kovo 6 diena — jaunimo kongreso Vajaus diena. Visi lietuviaviai prašomi parenti jaunimo darbus ir jų kovą už Lietuvos laisvę iki tos kovos laimėjimo! V.K.

DVEJI METAI BE DR. A. TRIMAKO

(atkelta iš 3 psl.)

La Revue Baltique leidinių redaktorius. Svarbių studijų autorius apie Sovietų Rusijos genocidą, deportacijas, priverčiamus darbus, Baltijos valstybių likimą. Lankėsi Europoje, važiavo Pietų Amerikoje, dalyvavo tarptautiniuose ir lietuvių suvažiavimuose. Visur buvo aktyvus — skaitė paskaitas, darė pranešimus, stiprino lietuvių jėgas ir ryžtą kovai prieš rusifikaciją Lietuvos okupantą. Tarp svetimųjų kėlė Lietuvos laisvės klausimą, kaip tarptautinę problemą, telkdamas esamus ir ieškodamas naujų draugų kovai už Lietuvos išlaisvinimą.

Jungtinėse Amerikos Valstybėse ir Kanadoje velionis buvo visur esantis. Nedaug buvo lietuvių kolonijų, kuriose dr. Antanas Trimakas nebūtų atsilankęs, kalbėjęs, Lietuvos išlaisvinimui pagalbos rašęs. Visur būdavo maloniai priimamas, iš klausomas ir palydimas. Asmeniškų priešų neturėjo. Jei jų ir buvo, tai labai nedaug. Turėjo dovaną prabiliti į žmones atvirai ir įtikinančiai. Dėl to draugų skaičius vis didėjo. Pirmininkavo Vlikui 7 metus. Tai buvo tas laikas, kada dalis politinių grupių, dėl kilusių dar Vokietijoje nesupratimų, buvo pasitraukusios iš bendro darbo. Pirmininkavimas Vlikui dėl to buvo dar sunkesnis, nes kaltė už anuos nesupratimus būdavo dedama ne žmonėms, kurie anuo metu kilusių nesuprati-

mų neišlygino geruoju, bet pačiai institucijai—Vlikui. Dr. A. Trimakas jautė ir labai gerai matė ano nelemto suskildimo žalą. Svajono ir vis pakartotinas pastangas darė paurusiai vienybei atstatyti, bet turėjo praeiti eilė metų, kol susidarė visuomenėje palankus oras tartis ir susitarti. Tų jau sekmingų, pasitarimų pradininku reikia laikyti taip pat dr. A. Trimaką. Jis kaip Vliko pirmininkas, sukviė Vliko ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės atstovų pasitarimų New Yorke 1963 kovo 16-17. Tas pasitarimas, tiesa, nieko konkretaus dar nedavė, bet jame buvo sutarta, kad sekantį pasitarimą vienybės reikalu suorganizuos PLB Valdyba ir į jį pakvies Vlike dalyvaujančių ir jame nedalyvaujančių grupių atstovus. Toks pasitarimas įvyko 1963 birželio 22 taip pat New Yorke ir jis jau išrinko mišrią komisiją, kuri vienybę atstatė. Dr. Antanas Trimakas tos dienos nebesulaukė, bet visų grupių apsijungimo galimybės Vlike jau matė ir tuo džiaugėsi.

Peržvelgus dabar tą platų lauką, kuriame a.a. dr. Antanas Trimakas dirbo, ir įsigilinus į darbų apimtį, sudėtingumą ir atsakingumą ne tik prieš savo pasitraukusios iš bendro darbo. Pirmininkavimas Vlikui dėl to buvo dar sunkesnis, nes kaltė už anuos nesupratimus būdavo dedama ne žmonėms, kurie anuo metu kilusių nesuprati-

Stasys Lušys

Vasario 16 gimnazijoje specialiu valdinimu paminėta Lietuvos nepriklausomybės šventė.

ILGO GROJIMO LIETUVISKOS PLOKŠTELĖS

LONG PLAY - STEREO - HI-FI - LITHUANIAN RECORDS

Varpas, Toronto choro 8 liet. dainos ir 6 liet. operos, st. \$6.00	\$5.00
Sutemų garsai, V. Stankus, 10 muzikos šokių ... Stereo \$6.00	5.00
Dainos iš Lietuvos, L. Juodis su Rūtos ans. 16 dainų. St. \$5.00	4.00
Lietuvos prisiminimai, L. Juodis, 14 liet. dainų akkomp. gitara	5.00
Pavergtos Tėvynės dainos ir šokiai, 2 pl., 24 l. šokių ir dainų	8.00
Lietuvių tautiniai šokiai, J. Stuko leid. 14 taut. šokių	4.00
Težydi vėliai Lietuva, Vyčių choro įdainuota 17 liet. dainų	4.00
Lietuviški šokiai, akordeonu K. Daubaro įgrota 18 liet. šokių	4.00
Dainos Lietuvai, S. Cerienės komp. įdainuota 12 liet. dainų	4.00
Lietuvos kanklės, 14 liet. kūrinių, vad. O. Mikulskienėi. St. \$5	4.00
Worcesterio Mėgėjų ratelio, 14 lietuviškų dainų	4.00
Kalėdų giesmės, Br. Budriūno ansamblio 11 kalėd. giesmių	5.00
Tėvynė aukojam, Dainavos ansamblio, 14 liet. dainų. St. \$6	5.00
Mes padinuosim, Čiurlionio ansamblio 16 liet. dainų. St. \$7.50	6.50
Lietuviški maršai, Br. Jonušo įgrota 12 liet. patrijot. maršų	7.00
Ar žinai tą šalį, R. Mastienės, 13 lietuviškų dainų solo	5.00
A. Sabaniausko, po 12 dainų-šokių X ir XI albumai po \$5.00	10.00
Lietuviškos dainos ir šokiai, Monitor Co., 16 l. dainų ir šokių	4.50
S. Barkaus radijo vak. dainuoja, 10 kalėdinių ir 10 liet. dainų	5.00
Rožės ir tylūs vakarai, V. Stankus, 11 lengvos muz. šokiai	5.00
Ar pameni, V. Stankus, 10 šokių muzika solo	5.00
Suk, suk rateli, Vilniaus choro 14 lietuviškų dainų	4.00
Pilėnai, Liet. opera iš pavergtos Lietuvos (3 plokštėlės)	11.00
Trijų metų Irutė, Ir. Glėčiūtės 8 liet. patriotinės vaik. dainos	3.00
Lietuviškų dainų, šokių, poškų, Zukausko-Vasiliausko juokai	4.00
Dainuojame su Lione, 16 liet. dainų, įdainuotų L. Juodytės	5.00
Mes žengiamo su daina, New Yorko vyrų okteto 17 dainų	4.00
Laudies giesmė, Tėviškės choro 11 giesmių ir dainų	5.00
Linksmieji broliai, 12 laudies kūrinių	5.00
Liet. dainų ir operų rinkiniai, J. Karvels, 10 plokštėlių ... po	5.00
Clevelando vyrų oktetas, 12 muzikos šokių. Stereo \$6.00	5.00
Lietuviškos kamerinės muzikos 2 pl. Iz. Vyt. Vasiliausko	6.00
Dainuojame su Rūta, Rūtos ansam. 17 liet. dainų. Streo \$5.00	4.00
Lione Jodis contrato, Town Hall 14 kūrinių recitalio plokšt.	5.00
7 Kristaus žodžiai, Sv. Kazimiero parapijos choras	5.00
Garbė Tau, Viešpatie, Dainavos relig. giesmės. Stereo \$6.00	5.00
Dainų ir arijų recitalis, sol. J. Vaznelo	5.00
Poezija, A. Gustaitis ir Stasys Santvaras	5.00
Lithuanian 2-speed record course (Nr. 1, 2 pl. 2 žod.)	3.00
Lithuanian 2-speed record course	3.00
40 liet. dainų muzika, Tautinio orkestro leidinys. Stereo \$5.00	4.00
O ramunėle, pasakyk, Birutė Tamošūnas, 12 muzikos šokių	6.00
Dainos, A. Stempuzienės 24 liet. dainos. Stereo \$7.00	6.00
Lietuvių dainos ir šokiai: 5 polkos, 4 valsai ir dainos. St. \$5.50	4.50
Dvi Mamytės ir dvi dukrytės, Kvartetasis 14 dainų. St. \$5.00	4.00
Tėvynės meilė nemari, A. Dambrauskaitės 13 liet. dainų	4.00
Kur banguoja Nemunėlis, Al. Brazio 9 dainos, 9 giesmės	4.00
Lietuviškų šokių muzika iš 6 polkų, valsų ir dainų	4.00
Dainuojame su Rūta, Nr.2, Rūtos ansam. 14 l. dainų. St. \$5.00	4.00

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAMS palengvinti išsiųsti prenumeratą, dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pasiųsti adresu:

Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221

Prašau pratęsti prenumeratą 1966 metams.

Vardas ir pavardė .....

Adresas .....

DARBININKAS naujiem skaitytojams pirmuosius metus tik \$5.00. Visi kiti skaitytojai, kur begyventų, moka \$7.00.

Siunčiu už prenumeratą \$..... aukų \$..... Viso \$.....

(Data)

(Parašas)

Italijoje salezių gimnazijoje mokiniai dainuoja "Lietuva brangi, mano tėvynė" Lietuvos nepriklausomybės minėjime.

BARBARAS NETURI TEISĖS LAISVĖ UŽGNIAUŽTI

Brockton, Mass. — Lietuvos Nepriklausomybės minėjime vasario 20 kalbėjo dr. Petras Vileišis iš Hartfordo. Prisiminęs savo tėvą Joną Vileišį, kuris Brocktone lankėsi prieš 46 metus su pirmąja Lietuvos misija iš Washingtono, svečias savo kalboje karštai žodžiais ragino turėti vilties, kad Lietuva netrukus vėl bus laisva, nes "barbaras neturi teisės tautom laisvę užgniaužti". Lietuvių tautos pastangas savo laisvę atgauti pagyrė ir amerikiečiai savo sveikinimo žodyje. Brocktono miesto tarybos narys Wm. Rautenbergas miesto majoro ir savo vardu pareiškė, kad amerikiečiai, kurie kovoja už laisvę Vietname, supranta lietuvių ir jungiasi drauge, siekdami laisvės visom tautom. Savo kalbą jis pradėjo lietuviškai: "Aš sveikinū visus lietuvius mūsų miesto vardu". Jo tėvas yra kilęs iš Vilniaus. Antrasis miesto tarybos narys J. E. Faraca išreiškė džiaugsmą šią dieną būti drauge su lietuviu ir dalintis jų rūpesčiais dėl pavergto krašto.

Minėjimą 3 val. popiet šv. Kazimiero parapijos salėje pradėjo Brocktono lietuvių tarybos (Alto) pirm. Jonas Vereška, vadovavo vicepirm. E. Bliudnikas ir E. Sužiedėlis. Į garbės prezidiumą pakviesti: klebonas kun. F. E. Narbutas, miesto tarybos nariai — Wm. Rautenbergas ir J. E. Faraca, dr. P. Vileišis, lietuvių savanorių — kūrėjų atstovas F. Janonis. Invokaciją atkalbėjo kun. M. Vembrė; pagerbti žuvusieji už Lietuvos laisvę. Iš ryto 10 val. buvo mišios šv. Kazimiero bažnyčioje. Mišias aukojo ir pamokslą pasakė kun. M. Vemb-

rė. Mišiose ir salėje su savo vėliavomis dalyvavo katalikės moterys, skautai, ateitininkai. Šv. Vardo dr. jos vyrų asistavo JAV ir Lietuvos vėliavom.

Minėjimo pradžioje perskaitytas Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo aktas (skaitė Andrius Eiva) ir Massachusetts gub. A. Volpės deklaracija, skelbianti Vasario 16 lietuvių dieną (skaitė Jarūna Venčauskaitė). Pagrindinę kalbą pasakė svečias iš Hartfordo — LB tarybos narys dr. P. Vileišis. Po paskaitos priimtos rezolucijos JAV vyriausybei. Aukų rinkimo vadovas E. Bliudnikas pranešė, kad salėje surinkta arti 900 dol., o klubai (Sandaras, Kazimiero) anksčiau įnešė po 100 dol.; viso aukų surinkta apie 1200 dol. Be to, salėje buvo renkami parašai jaunimo peticijai, kuri bus įteikta Jungtinėm Tautom šią vasarą įvyksiančio pasaulio lietuvių jaunimo kongreso Chicagoje proga. Peticijos reikalų kalbėjo E. Sužiedėlis.

Meninę programą atliko šv. Kazimiero par. choras, sol. Paulina Savickienė ir lituanistinės moklos mokiniai. Parapijos choras (Alto) pirm. Jonas Vereška, vadovavo vicepirm. E. Bliudnikas ir E. Sužiedėlis. Į garbės prezidiumą pakviesti: klebonas kun. F. E. Narbutas, miesto tarybos nariai — Wm. Rautenbergas ir J. E. Faraca, dr. P. Vileišis, lietuvių savanorių — kūrėjų atstovas F. Janonis. Invokaciją atkalbėjo kun. M. Vembrė; pagerbti žuvusieji už Lietuvos laisvę. Iš ryto 10 val. buvo mišios šv. Kazimiero bažnyčioje. Mišias aukojo ir pamokslą pasakė kun. M. Vemb-

Nashua, N. H.

Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo sukaktis šv. Kazimiero lietuvių parapijoje buvo paminėta bažnyčioje vasario 20. 10 val. r. kun. Robert Davis, M.S., aukojo mišias už žuvusius ir kovojančius dėl Lietuvos laisvės lietuvius. Atitinkamą pamokslą pasakė kun. Adolfas Vainauskas. Mišių metu, varg. Jonui Tamulioniui vadovaujant ir vargonais grojant, choras giedojo giesmę "Apsaugok Aukščiausias" ir pabaigoje sugiedojo Lietuvos himną.

Tą dieną per mišias bažnyčioje padaryta speciali rinkliava Lietuvos laisvinimo ir vargstančiųjų lietuvių šelpimo reikalui. Surinkta 158.40 dol. Prie didžiojo altoriaus buvo iškeltos

Lietuvos ir Amerikos vėliavos. 3 val. po pietų bažnyčioje taip pat buvo specialios pamaldos už Lietuvą.

Pažymėtina, kad varg. Jonas Tamulionis vasario 16 d., novelos metu, 7 val. v. grojo vargonais lietuvišką religinę melodiją.

Vasario 22 (Washingtono dienoje) šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje įvyko jungtuvės 10 val. r. su mišiomis, kurias aukojo kun. Robert Davis, M.S. ir suteikė moterystės sakramentą jaunai porelei — Normand Caron ir Sandrai Zibolytei.

Vladas P. Gurskis, gyv. 72 Walnut St. staiga mirė vasario 15. Jo brolis Feliksas ir kiti rado jį mirusį kedėje besėdint. Bute šviesos degė ir televizija veikė. Iš to paaiškėjo, kad jis mirė vakare. Velionis buvo nevedęs ir tik 50 metų amžiaus.

A. a. Vladas Gurskis buvo pašarvotas Kazio Kazlausko laidotuvių name, 8 E. Pearl St. Palaidotas penktadienį, vasario 18 iš šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčios šv. Kryžiaus (parapijos) kapinėse. Gedulo mišias aukojo ir maldas atkalbėjo kleb. kun. Juozas Bucevičius, M.S.

Liūdesyį liko sesuo Ona, brolis Feliksas ir jo šeima ir artimieji giminės.

Velionis priklausė šv. Kazimiero lietuvių parapijai ir šv. Kazimiero pašalpiniam Amerikos lietuvių klubui.

Kaip jau buvo rašyta, velionio sesuo Ona, kuri kartu gyveno, buvo išvykus dviem savaitėm atostogų į Floridą. Pusiaukelį apsisotję nakvoti, ji telefonu paskambino savo broliui Feliksui, kuris jai pasakė liūdną naujieną. Lėktuvu turėjo sugrįžti. Bevažiuojant užėjo smarki audra ir lėktuvui nutraukė vieną sparną. Sumanus vairuotojas šiaip taip surado aerodromą ir laimingai nusileido. Turėjo gauti kitą lėktuvą ir be miego laimingai pasiekė Bostoną, kur ją sutiko ir automobiliu parvežė į namus prieš pat laidotuvių dieną.

Antanas Sniečkus kalba Vasario šešioliktos minėjime Philadelphijoje. Nuotr. K. Cikoto.

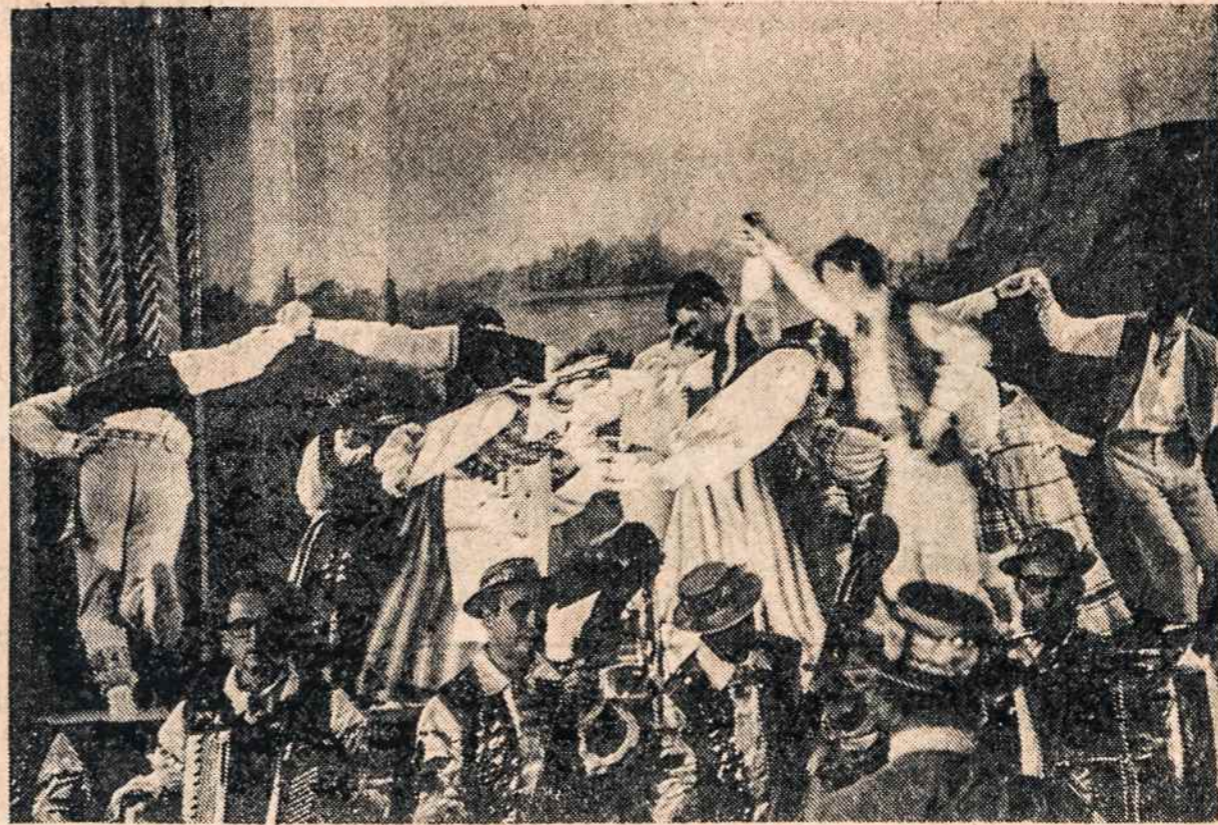
Paulauskui už choro suorganizavimą ir dirigavimą. Paulina Savickienė iš kaimyninio Stoughtono savo sodriu ir gerai valdomu balsu padainavo tris St. Simkaus dainas: Oi kas, Plaukia laivelis ir Pamylyjau vakar. Akompanavo taip pat St. Ventrė.

Lituanistinė mokla parodė savo mažylis ir kiek paaukusius. Pirmieji pašoko Bitutė ir Noriu miego, antrieji — Kalvelė. Parengė mokyt. Nijolė Kucinaitė. Grojo Bizikauskas ir P. Gaidamavičius. Grupines deklamacijas paruošė mokyt. Elizabieta Ribokienė. Vinco Kudirkos eilėraštį "Gražu" deklamavo R. Beržinskas, D. Monkus ir V. Sabaitis; L. Žitkevičiaus — "Gintarėlių šalis" — R. Eikinas, A. Kazlauskas ir A. Svirskis; J. Minelgos "Vasario Šešioliktoji" — R. Beržinskas, I. Činčytė, D. Monkus, V. Sabaitis.

Minėjimą rengė Brocktono lietuvių taryba. Siemet jis buvo gana darnus, nuotaikingas ir gausus. Žmonės skirstėsi labai patenkinti. Daug moterų ir mergaičių dėvėjo tautinius drabužius.

Brocktono radijas vasario 16 transliavo lietuvišką valandėlę. Duota trumpų pagrindinių žinių apie Lietuvą ir dabartinę jos padėtį, lietuviškos muzikos, solo ir chorų dainų iš plokštelių. Juostelę valandėlei parengė Laisvės Varpas, lietuviškas radijas šioje apylinkėje, vadovaujamas Petro Viščinio. —ag.

— The Register, Denver, Color., vasario 20 plačiai atpasakojo Amerikos Lietuvių Tarybos pareiškimo turinį — pasisakymą prieš konsularinės sutarties su Sovietais tvirtinimą.

Tautiniai šokiai Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjime Philadelphijoje. Šoka žilvino tautinių šokių grupė, groja Aqua muzikantai. Nuotr. K. Cikoto.

PHILADELPHIJOS ŽINIOS

Vasario Šešioliktosios minėjimą pradėjome pamaldomis visose lietuvių parapijų bažnyčiose. Šv. Andriejaus bažnyčioje pamaldose dalyvavo ir organizacijos su vėliavomis. Pamaldas laikė kun. Puzevičius iš Baltimorės. Pamokslė pabrėžė, kad šio sekmadienio (vasario 20) mišių maldų tekstai yra tartum taikinti mūsų ir mūsų tėvynės šio meto padėčiai. Pakartojęs kaikiuriuos tekstus, ragino daugiau vertinti gimtosios kalbos naudojimą mišių aukoje. Kalbėdamas apie tėvynės skatino stiprinti tikėjimą, kad tėvynė bus laisva, nenustoti vilties ir kas svarbiausia — mylėti tėvynę. Pamaldos buvo baigtos Lietuvos himnu.

Po pietų minėjimas buvo tęsiamas Lietuvių Muzikinio Klu-

bo salėje. Po prel. V. Martusevičiaus invokacijos, Jungtinių Amerikos Valstybių himno ir žuvusių kovoje už laisvę pagerbimo, įžanginį žodį tarė JAV LB ir šio minėjimo komiteto pirmininkas Juozas Ardyš. Minėjimą apibūdino ir kalbėjo anglų kalba — J.A.V. Atstovų Rūmų narį William Cahill — pristatė JAV LB pietryčių apygardos pirmininkas advokatas Stanley Mankas. William Cahill, kuris neseniai lankėsi Pietų Vietname, apžvelgęs kovą su komunizmu, pabrėžė, kad atėjo laikas kada komunizmas turi būti sustabdytas. Pietų Vietname šiuo metu ir vyksta kovos komunizmo sustabdymui.

Pagrindinę minėjimo kalbą pasakė žygio į Jungtines Tautas organizacinio komiteto narys — Antanas Sniečkus. Jis savo 20 minučių trukusią kalbą skyrė ne tiek praeičiai, kiek dabarčiai.

Meninėje programos dalyje dalyvavo L. Tautinis Ansambelis, Žilvino tautinių šokių grupė, Šeštadieninė mokykla ir dailis Aqua orkestras. Aqua pagrįjo melodijas iš Lithuanian Fantasy, kurias jie grojo Naujųjų Metų parade. Aqua kapitonas Edvardas Venskus pasirodė scenoje apsiropengęs puošnia paradu apranga.

Laisvinimo reikalams buvo surinkta arti 2,000 dol. Minėjimas buvo baigtas Lietuvos himnu.

Miami, Fla.

A. a. Marijona Čižauskienė

gerbimo vaišes. Per tą pagerbimo vakarą abudu Čižauskai padainavo duetą, o Čižauskienė dar dainavo solo.

1954 buvo surengtas nepaprastai vakaras paminėti organizacijos 40 m. gyvavimo sukaktį. Vadovaujant muz. M. Čižauskieni, buvo padainuota visa eilė harmonizuotų liaudies dainų. Moterų choro dainavimu gėrėjosi visi dalyviai. Pažymėjim tik keletą žymesnių jos pasirodymų.

I šermentis atėjo beveik visos 53 kuopos sąjungietės atiduoti jai paskutinės pagarbos. Sąjungietės užprašė mišias ir sukalbėjo rožančių. Po maldų atsiveikino žodį pasakė muzikai Alg. Kačanauskas ir V. Maitis. Visi sugiedojo "Marija, Marija".

Padėkos žodį tarė a.a. muz. J. Čižauskienės vyras Jonas Čižauskas.

Kitą dieną kaikiurios sąjungietės palydėjo Marijoną Čižauskienę į amžino poilsio vietą. Šešios sąjungietės ėjo šalia karsito.

Visos sąjungietės liūdi ir nuširdžiai užjaučia palikusį liūdesyje jos brangų vyrą Joną Čižauską ir giminės.

St. Šlepetienė

IŠ VISUR

— Anastazijos Tamošaitienės paroda surengta Ottawos universiteto meno festivalyje nuo vasario 28 iki kovo 5. Buvo išstatyta jos auginiai, aliejinė tapyba ir temperos darbai.

— Detroit, Mich. kovo 19, 20, 21 Lietuvių Namuose rengiama Pauliaus Jurkaus tapybos paroda. Parodą rengia ir globoja Lietuvių Bendruomenės Detroito apylinkės valdyba.

— Vlikas nuo š.m. vasario mėn. vėl pradėjo remti Vatikano radijo lietuvišką programą. Šios transliacijos Lietuvoje gerai girdimos. Vlikas prašo visuomenę, kad ji prisidėtų savo auka prie Tautos Fondo ir tuo padėtų išlaikyti Vatikano radijo lietuvišką programą.

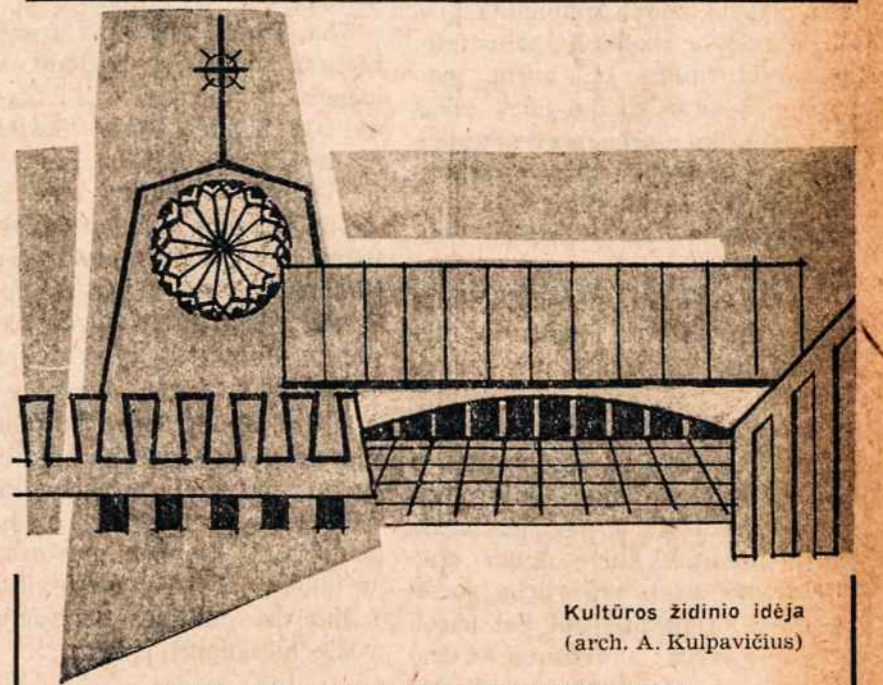
— Kennebunkporto pranciškonų vasarvietei liepos ir rugpjūčio mėnesiams reikalinga virėja. Informacijoms ir susitarimui rašyti: Franciscan Monastery, Kennebunkport, Maine, 04046, Tel. (207) 967-2011.

— Alg. Mackaus, tragiškai žuvusio poeto, metinių prisiminimas buvo vasario 26 Chicagoje. Suvaikinta K. Ostrausko "Duobkasiai", išpildyta D. Lapinsko "Cantanta declamata". Be to, buvo paskaita ir deklamacijos.

— Dr. Algis Avizienis, Kalifornijos universiteto profesorius, šešiem mėnesiam išvyko į Meksikos universitetą dėstyti mašinų skaičiavimo kursą.

LENKIOJE mirė Mackevičius

Vasario 18 rašytojas Stanislaw Mackiewicz, kuris 1956 buvo grįžęs iš Londono. Londone jis buvo lenkų egzilinės vyriausybės pirmininkas, pareiškė nusivylimą Amerikos ir Anglijos "išdavimu", ir dėl to išvyko į Lenkiją. Bet Lenkijoje jis taip pat nepriėjo. Pernai jis buvo apkaltintas komunistinės valdžios, kad ėmėsi "veiklos, priešingos Lenkijos įstatymams". Tai reiškė, kad jis siuntė savo raštus į lenkų žurnalą Paryžiuje "Kultūra". Valdžia pasitenkino tik jo tardymu, o jo draugai buvo nuteisti. Lenkijoje jis buvo mėginęs veikti spaudoje, kurią leido "Pax", valdžiai ištikima katalikų vardu veikianti organizacija.

Kultūros židinio idėja (arch. A. Kulpavičius)

VISI BENDROM JĖGOM STATYKIME KULTŪROS ŽIDINĮ NEW YORKE

- STATYBOS FONDAS ATIDARYTAS
- PATOGUS ŽEMĖS SKLYPAS ATRASTAS
- PASTATO PLANAI RUOŠIAM

KĄ PASIRYZOME — ĮVYKDYSIM! DABAR YPAČ REIKALINGA JŪSŲ AUKA ŽEMĖS SKLYPUI PIRKTI

TĖVAMS PRANCISKONAMS BROOKLYNE (BUILDING FUND) 680 BUSHWICK AVE., BROOKLYN, N. Y. 11221

Siūnciu auką ..... statybų fondui ir prašau įrašyti mane / mūsų šeimą / mūsų mirusiuosius į:

- Garbės fondatorius (\$1000)
- Amžinuosius narius (\$500)
- Fundatorius (\$100)
- Rėmėjus (mažesnė auka)

Pasižadau iš viso paaukoti atcitiyje statybų fondui .....

ADRESAS .....

(Visoms aukoms atskaitoma mokesčiai (Tax deductible))

O KO KO?

Dialogas

Dialogas yra senas išradimas kaip ir nuodėmė. Buvo plačiai kalbama apie dialogą, kurį moteris pradėjo kalbėjime ir jį tęsė laisvėn išėjusios ir gatvėje sustojusios. Tokis tad dialogas buvo nepabaigiamas.

Dialogas naujais laikais yra madingas tarp teologų ir ateistų, tarp katalikų ir protestantų. Toki dialogai buvo suorganizuoti Vokietijoje keliais atvejais. Apie juos gausiai rašė dr. A. Maceina Aiduose. Toki pat dialogai buvo Prancūzijoje ir Jungtinėse Valstybėse.

Kad dialogas būtų sėkmingas kalbant apie dieviškosios egzistencijos ieškojimą tarp katalikų ir protestantų, National Review davė patarimų dialogo dalyviams:

— Dialogas eis sėkmingai, jei, būdamas katalikas, nevengsi šiltai atsilipti apie Tillich, tik ne apie Billy Graham; jeigu esi protestantas, tokiais pat šiltai jausmais minėk Bea, tik jokiu būdu ne Ottaviani.

— Dialoge pasirūpink su pamėgimu vartoti tokius žodžius kaip "atvirumas", su panieka tokius kaip "uždarumas", "ghetto".

— Dialoge smerk Ispaniją, Italiją, Portugaliją, bet nevienk girti Olandiją.

Saugokis užsiminti Vengriją, Lenkiją, Lietuvą, Latviją, Estiją. Geriau kalbėk apie pozityvias vertybes marksistiniame humanizme.

Dialogo vaisiai

Dialogai tarp teologų ir ateistų teigiamai veikia abidvi puses.

Teologų mokomi, ateistai labiau emė domėtis ne šios planetos reikalais ir vertžis į Venerą, jon pasiūsdami kūjį ir pjautuva.

Ateistų mokomi, kaip spauda eausiai rašo, teologai emė domėtis šios planetos Veneromis Romon siūsdami reikalavimus panaikinti celibatą.

Lietuvos vėliava pirmą sykį iškelta pasaulio plieno pramonės sostinėje East Chicago, Ind. Nuotr. Iz. Valančiaus.

Rengia Čiurlionio minėjimą Clevelande

Kovo 19 ir 20 rengiamas Mikalojaus K. Čiurlionio 90 metų gimimo sukakties minėjimas. Šeštadienį, kovo 19, 7 v.v. bus atidaryta Čiurlionio kūrinių reprodukcijų ir knygų bei kitokių leidinių apie Čiurlionį paroda. Parodoje bus išstatyta visa eilė spalvotų reprodukcijų, kurias atspaudė nepriklausomos Lietuvos laikais ir dabar. Bus išskambinti A. Varno, V.K. Jonyno, V. Raulinaičio piešti Čiurlionio portretai bei kitoki kūrinių susiję su Čiurlioniu.

Parodos rengimu rūpinasi J. Vaišnoras, Kazimieras Zilinskas, Rimantas Laniauskas ir spaudos atstovas Vytautas A. Brazilius, kuris rūpinasi parodos eksponatų telkimu. Parodos metu apie Čiurlionio meną kalbės K. Žilinkas ir A.J. Vaikšnoras.

Paroda bus išstatyta ilgesnį laiką. Ją bus galima lankyti šio-kiu laiku: kovo 19 nuo 7 iki 9 v.v., kovo 20 nuo 3 iki 9 v.v., kovo 26 nuo 12 iki 9 v.v. ir kovo 27 nuo 3 iki 9 v.v. Lituaništinu mokyklų mokiniai lanko atskiru laiku. Parodos reikalų skambinti Vytautui Braziliui, 681-9404.

Kovo 20 naujosios parapijos salėje įvyks iškilminga akademija ir koncertas. Paskaitą skaitys Aldona Augustinavičienė,

Čiurlionio muzikos kūrinius išpildys: pianistas Andrius Kuprevičius, Čičagos styginis kvartetas, Čiurlionio vardo ansamblis, vadovaujamas Alfonso Mikulskio.

Clevelando visuomenė prašoma tomis dienomis nerengti kitų parengimų ir dalyvauti Čiurlionio pagerbime.

SLA 80 metų sukakties seimimas bus Clevelande liepos 11-13. Iš vietos kuopų sudarytas seimui rengti komitetas iš keliasdešimt asmenų. Iš jų dar sudarytas 9 asmenų prezidentūras ir visa eilė specialių komisijų.

Andrius Jogaudas.

Mikalojaus Ivanausko dailės darbų paroda bus kovo 12-13 naujosios parapijos salėje. Atidaryma 7:30 v.v. Sekmadienį atidarymo nuo 12 iki 9 v.v. Bus išstatyta apie 40 įvairaus turinio kūrinių.

M. Ivanauskas yra inžinierius-architektas, šalia savo tiesioginio darbo pamėgęs meną. Ne teptuku jis tapo, ne peiliu raizžo linoleumą, ar medį, bet ugnimi — liepsna išdegina medį, suteikdamas jam ir reljefą ir rudą spalvą. Tokios liepsnos tapybos paroda jis jau buvo surengęs 1938 Kaune. Vėliau dirbo Vokietijoje, Brazilijoje, kur buvo išemigravęs. Iš Brazilijos atvyko į JAV ir apsigyveno Chicagoje, kur taip pat su-

EAST CHICAGO, IND.

Vasario 16-tosios rytas buvo šaltas ir ūkanotas. Lietuvių Michigano ežero pakrantėmis skubėjo į pasaulio plieno pramonės sostinę East Chicago, Ind., sustodami ties miesto valdybos rūmais. Lietuvių tarpe atsirado ir miesto burmistras R. Pastrik. Prie rotušės buvo pakeltos Amerikos ir Lietuvos vėliavos. Burmistras pasveikino susirinkusius, linkėdamas Lietuvai greit atgauti laisvę. Į burmistro kalbą atsakė Alto skyr. pirmininkas Alb. Vinick.

Pačios šventės iškilmingasis minėjimas įvyko vasario 20. Prasidėjo iškilmingomis pamaldomis East Chicago, Ind., šv. Pranciškaus lietuvių parapijos bažnyčioje ir šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje Gary, Ind. Baigtas vakare liet. parapijos salėje E. Chicago, Ind. Prigužėjo pilna salė žmonių, kurių tarpe matėsi apšėiai garbingu svečių. Pirmas prabilo R. Pastrik, prisimindamas vėliavos pakėlimo momentą ir pabrėždamas, kad jam paliko gilų įspūdį lietuvių reiškiamą pagarbą savai vėliavai. Toji nuotai-ka ir ašarotos akys priminė, kad laisvė ypač įvertinama tada, kada jos netenkama. Jo kalba publikos buvo palydėta ilgų, audringų plojimų. Kalbėjo Gary miesto atstovas Benjamin ir kongr. Ray J. Madden atstovavo demokratų lygos pirm. J. Kruppas, kuris pareiškė, kad jis neranda nieko geresnio pasakyti, kaip perskaityti Hammund Time vedamąjį.

Pagrindiniu kalbėtoju buvo Alto c.v. sekretorius inž. Eug. Barkus. Jis ragino nepaisiti kovoje su komunistinėms užmačiomis, neįkliūti į jų spėndžiarnius spastus ir vengti bendradarbiavimo su kvisingais. Kvietė remti Amerikos Lietuvių Tarybos darbus, jaunimo žingsnius. Jo kalba buvo neilga, suprantama ir gerai paruošta.

Meninę programą atliko vie-

rengė parodu. Dėl savo neįpras-tinės savotiškos technikos jis susilaukė nemažą dėmesio iš amerikiečių spaudos. **V.B.A.**

East Chicago, Ind. miesto majoras R. Petrik stebi Lietuvos vėliavos pakėlimą. Nuotr. Iz. Valančiaus.

tos mokyklos mokiniai, vadovaujami seselių kazimieriečių. Nevienam sukėlė malonaus nusistebėjimo, kad seselės sugėbėjo svetimtaučius išmokyti dainuoti lietuviškai ir gražiai taisyklingai ištarti lietuviškus žodžius. Meninę dalį gražiai užbaigė N. Aukštuolienė, padainuodama keletą lietuviškų dainų.

Hammund Ind., radio stotis WYCA gyventojus painformavo, kad lietuviai švenčia 48 m. sukaktį nuo Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo. Hammund Time dienraštis net tris dienas plačiai painformavo apie lietuvių tautos savitumus, jos kalbą ir partizanines kovas. Sis dienraštis išidėjo vedamąjį "Jie niekad nepasidavė". Ir iš šventės minėjimo eigos išidėjo nuotraukų. Nepagailėjo vietos ir kiti vietiniai laikraščiai—Gary Post Tribune ir net vyskupijos oficiozas "Our Sunday Visitor".

Apie Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo šventę žinias patalpino net 5 amerikiečių laikraščiai.

Lietuvos vėliava tik šiais metais Jono Pečiulio pastangomis pirmą sykį iškelta prie miesto valdybos rūmų. Lietuvių dieną vasario 16 paskelbė Indiano gubernatorius, Gary, Indiana miesto burmistras ir E. Chicago, Ind. burmistras. Aukų Lietuvos laisvinimo reikalams surinkta apie 600 dol.

J. Eryvdis

Atsakymas

Draudimo bendrovė tik tada privalo užmokėti už nuostolius, jei jų apdraustas yra teisiškai atsakingas už tuos nuostolius. Teismas sprendžia ne draudimo bendrovės atsakomybę, o Tams-tos (apdraustojo). Todėl ne draudimo bendrovė, o Tamsta buvai patrauktas teisman. Jei teismas pasisakytų Tamstos naudai, tada draudimo bendrovei neprisies mokėti. Jei Tamsta atsakingas — jie privalės sumokėti padarytus nuostolius; žinoma, tik draudimo sumos "ribose". Pavyzdžiui — jei žmogus turi 5000 dol. apdraudą, o teismo sprendimu jis privalo sumokėti 6000 dol., — tada draudimo bendrovė turėtų sumokėti 5000, o pačiam apdraustajam 1000 dol. Jei sužeidimas menkas, Tamstai neprisies primokėti. Dėl advokato — Tamstai nereikės atlyginti draudimo bendrovės advokatai, nes, kaip Tamsta pats teisingai pastebi, Tamsta jo nesamdei.

Beje, reikia žinoti, kad Tams-tos aprašomu atveju, yra dvi bylos: viena — kriminalinė (baudžiamoji); kita — civilinė — sužeistojo asmens nuostolių atlyginimas. Kai policija Tamsta patraukė atsakomybėn —tai yra baudžiamoji byla. Baudžiamoji byla teoretiškai draudimo bendrovės neliečia. Kiekvienas asmuo yra atsakingas tik už savo, o ne kito asmens veiksmus ir nusikaltimus. Baudžiamosios bylos rezultatas (disposition) draudimo bendrovę liečia tik tiek, kiek tas rezultatas gal atsiliepti į civilinio ieškinio eigą.

J. K., Ohio

AR VERTA SKAITYTI RECENZIJAS

(atkelta iš 2 psl.)

2. JEI NEPATIKIMAS — KODĖL?

A.B. Mačiūka: dėl pasitaikančių veikale prieštaravimų, dėl nepakankamos argumentacijos, dėl klaidų (kalbinių, stilistinių, korektūrinių ir kt.), kurių "gausumas prašoko leistas ribas į mokslinį darbą pretenduojančiam veikalui". Tų prieštaravimų bei klaidų jis randa Vardžio, Remeikio ir ypač Zundės rašiniuose.

The Times nepasitikėjimas remiasi visai ne klaidom ar tikrais bei tariamais prieštaravimais, o apie stilių ar korektūras visai neužsimena (kas taip jaudino Aiduose recenzentą), o tuo, kad patikimos informacijos iš autorių ir negalima laukti, nes tie, kurie dabar apie Lietuvą rašo, yra "arba sovietiniai propagandistai bei pareigūnai arba emigrantai, kurie praleido paskutinius dvidešimt penkeris metus egzilėje —daugiausia Amerikoje — ir nenatūraliai prisimė šališką bei pagiežingą pažiūrą į tai, kas vyksta iu gimtuose kraštuose". Tai-gi "bet kurio nuosaikaus objektyvaus žvilgsnio į šiuos įvykius mes turėsim, gal būt, palaukti dar il'ra laiką".

Taigi nepatikimas esi pagal šį samprotavimą, iš anksto, jei esi egzilas, taip kaip Sovietuose esi nepatikimas, jei esi kilęs iš "buožių".

3. KURIAS VEIKALO DALIS LABIAUSIAI VERTINA AR KRITIKUOJA?

A.B. Mačiūka: "Ypač vykę, atrodo, yra straipsniai, liečiantys rezistencines bei kultūrinės socialines temas" (tur būt, turima galvoje apie literatūra ir meną — J. Griniaus, apie švietimą — V. Vaitiekūno, apie re-

ligija—Vignori, apie rezistenciją — V. Vardžio). "Kiek mažiau vykusiai nagrinėjamos politinės ir ekonominės sovietizacijos temos" (čia tur būt, turima galvoje Vardys ir P. Zundė).

The Times: "Iš skyrių apie Lietuvą sovietiniu periodu labiausiai įtikina apie Lietuvos ūkį" (P. Zundės), apie "Sovietinė socialistinę statybą Lietuvoje" (Vardžio); skyrius apie sovietinį švietimą turi gausiai statistinės ir kitokios medžiagos" (Vaitiekūno)... "Skyrius apie Lietuvą karo metu duoda naudingos faktinės informacijos" (Ivinskio).

Alfred Erich Senn: "Straipsniai daugiausia sutelkti apie lietuvių rezistenciją prieš svetimą režimą — profesorius Venonas Ivinskis, iš Bonnos universiteto, duoda labai išsamios šviesos ir lietuvių politines aspiracijas vokiečių okupacijos metu".

Bronius B. Vaškėlis: "Vardžio straipsnis 'Agresija: sovietinis tilius 1939-40' yra sisteminga ir įžvalgi studija... "Vardžio platus straipsnis 'Partizanu sijušis pokarinėje Lietuvoje' turi tą trūkumą, kad gali būti keliamas klausimas dėl šaltinio patikimumo". "Tarp straipsnių pažymėtina yra Remeikio įžvalgi, gerai dokumentuota studija 'Valdžios administracija: komunistų partija ir sovietinė vyriausybė', o taipgi P. Zundės straipsnis 'Lietuvos ūkis: sovietizacijos įvedimas'. "Lygiai vertas pažvrimo dėl pagrįstu išvadų Vardžio baigiama-sis straipsnis "Sovietinė socialinė statyba Lietuvoje". Skyrius apie literatūrą tenkinasi apibendrinimais, skyrius apie švietimą, religiją padarytas iš kitur vartotos medžiagos..."

Užteks to lyginimo... Jis pa-

ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. M. ŠVEIKAUSKIENE

sutiko šiam laikraštyje duoti paaiškinimų ir patarimų teisiniais klausimais Darbininko skaitytojams. Klausiant reikia pažymėti, ar skaito Darbininką. Klausimai siųstini jos adresu: Mrs. M. Šveikauskas, Attorney at Law, 8 Belgrade Avenue, Roslindale, Boston, Mass. 02131.

MOTOCIKLUI PASIMAIŠIUS

Klausimas
Aš turėjau automobilio nelaimę. Mūsų valstijos įstatymai

rodė skirtingus vertinimus. Net tie patys straipsniai vieno vertinami teigiamai, kitas randa juose trūkumų, ir priešingai, tuos straipsnius, kuriuos vienai rado daugiausia klaidų, kiti vertina teigiamiausiai.

Skirtingas vertinimas nestebina. Tai rodo nuomonų įvairumą — kiekvienas kitaip pažiūri. Bet tarp šių vertinimų dėmesio verti dvejopi šaltiniai, iš kurių teka tas skirtingas vertinimas; dvejopi matai, kuriuos vertintojai atsineša su savim, ateidami prie veikalų, ir kuriuos ealėtuom čia pavadinti mūsų laiku mitais ar prietarais.

Pradžioje kilusį keistą klausimą (ar verta skaityti recenzijas) norėtum čia baigti gal taip pat keistu patirties diktuojamu atsakymu: viena, verta paskaityti, nes beskaitydamas vertinimą, gal norėsi patikrinti, ar recenzentas teisingai kalbėjo ir tada pats imsi knygą skaityti; ant-ra, nebūtina tikėtis, kad iš recenzijos pažintum vertinamą veikalą, pažinsi betgi patį vertinto'ra su jo skoniu, galvojimu, o kai kada ir jo tikimais prietarais, mitais.

JUOZO ir IZABELĖS MISIONŲ
RAY'S LIQUOR STORE
Galima gauti įvairiausios rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų... Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno.
103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: Vlrinia 3-3544

REPUBLIC Liquor Store, Inc.
322 Union Avenue, Brooklyn 11, N. Y.
Telefonas EV 7-2089
JUOZAS BRUZINSKAS, vedėjas
Didelis pasirinkimas įvairių vynų, degtinių, konjakų, midų šventėms bei kitokioms progoms

S & G MEAT MARKET
ANTANAS VAITKUS, vedėjas
S&G PRIME MEATS & POULTRY
84-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. Tel. VI 9-5077
340 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. Tel. Stagg 2-4329
Papildintomis kainomis priimame užsakymus VESTUVĖMS ir POBŪVIAMS
Pristatome į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius
We take all orders special price for Weddings and Parties Home-Made Bologna

LIUDOS MIKULSKYTES
įvairių moteriškų drabužių krautuvė
Krautuvėje yra didelis įvairių gatavų moteriškų drabužių pasirinkimas: išėiginės - balinės bei darbo suknelės, megstukai, apatinukai, blyskučės, kojines. Čia gaunama stumtinams gatavi moteriški drabužiai, pritaikinti įvairioms progoms ir dydžiu.
95-04 JAMAICA AVE. Woodhaven, N.Y. 11421
— Tel. 849-7240 —

LITAS Investing Co. Inc.
kviečia
Pirkti akcijas su garantuotu dividendu ir augančia verte
Taupyti — atidarant sąskaitą (ligi 5 1/2%)
Skolintis automatinoms, namu remontui, akcijų pirkimui
Dėl prospekto ir kitais reikalais:
V. VEBELIONAS, 100-21 89th Ave., Richmond Hill N.Y.; HI 1-6799
Darbo valandos: šioadieniais 6-9 val. vak.; šeštadieniais 9-4 val.
CHICAGO, ILL.: 6775 So. Western Ave., tel. GR 6-2242
Darbo valandos — trečiądienį ir penktadienį vakarais, šeštadienį nuo 10 iki 3 val. popiet.

WHITE HORSE TAVERN
baras - restoranas
PRANAS BRUCAS, savininkas
86-16 JAMAICA AVE. Woodhaven, N. Y. 11421
Tel. Vlrinia 6-9519
SALE VESTUVĖM, SUSIRINKIMAM BEI KITIEM POBŪVIAM
Salėje gali tilpti 100 dalyvių

WINTER GARDEN TAVERN
Inc.
VYTAUTAS BLECKAS
Savininkas
Salė vestuvėms ir kitokioms progoms. Be to, duodami polaidotviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.
1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N. Y.
(Ridgewood)
Tel. EVergreen 2-6440

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA
Silver Bell Baking Co.
Lietuviška ir eurapietiška duona ir pyragai
Šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai
DALIA ir ALBERTAS RADŽIONAS, sav.
36-38-40 STAGG STREET BROOKLYN, N. Y. 11206
Telefonas STagg 2-5938

Nauji Darbininko skaitytojai

V. Adomaitis, Jamestown, N. Dakota, A. Satkauskas, Oakville, Conn., J. Nikštėnas, Amsterdam, N.Y., B. Blumfeldas, Worcester, Mass., M. Raudys, Chicago, Ill., V. Obelinas, W. Nicholson, Pa., D. Milas, Philadelphia, Pa., M. Rumkevičius, Phila, Pa., Vyt. Mackevičius, Omaha, Neb. P. Jurevičius, M. D. Kings Pk., N.Y., B. Urbelis, Toronto, Ont. Canada, R. Rušėckas, Somersville, Conn., K. Zemaitis, Phila, Pa., A. Zaranaka, Brooklyn, N.Y., A. Gudaitis, Newark, N.J., M. Silkaitis, Ridgewood, N.J., E. Sužiedėlis, Brockton, Mass., L. Vaitkevičius, Woodside, N. Y., M. Goras, Harrison, N. J.

Kun. B. Liubinas, A. Kuprevičius, A. Kviesulaitis, R. Labanauskas, A. Leiber, J. Lukšius, M. Masiulionis, Z. Misevičius, F. Navitzkas, A. Paplauskas, A. Petrowkis, P. Pocienė, B. Rudzevičius, I. Schroeder, J. Simokaitis, V. Skeiry, L. Stefanis, I. Suokaitė, J. Tribušis, R. Vailokaitė, A. Varnauskas ir A. Zolynas visi iš Vokietijos, kuriems tarpininkavo Tėvas Alf. Bernatonis, O.F. Cap. Kun. Dr. J. Aviža, kun. V. Saraka ir kun. D. Kenstavičius.

Kitiems užsakė: Marytė Šalinskienė, Woodhaven, N. Y.

NAUJOS PLOKSTELĖS

Lietuviškų šokių muzika. Orkestrui palydint įgrotos 6 polkos, 4 valsai. Lietuviškas pupurė ir paskutinis kaukių balius. Kaina 4 dol.

Lietuvių dainos ir šokiai Nr. 2. Okupuotos Lietuvos ansamblio bei orkestro įgrotos 5 polkos, 4 valsai ir 5 lietuviškos liaudies dainos. Kaina 4.50 dol. Stereo 5.50 dol.

Dainos. Sol. A. Stempuzienės 25 liet. liaudies ir lietuvių kompozitorių muzikos kūriniai, palydimi simfonijos orkestro, diriguojant D. Lapinskui. Kaina 6 dol. Stereo 7 dol.

Persiųntimui paštu JAV pridėdama 50 centų. Kanadon 1 dol. Kreiptis: Darbininkas Adm. 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221.

RADIJO PROGRAMOS

BOSTON, MASS.
Vedėjas JONAS J. ROMANAS, Sr. WHIL - 1430 kil. Medford, Mass. Sekmadieniais nuo 11 iki 12 vid.

BOSTON, MASS
Vedėjas STEP. MINKUS WLYN - 1360 kilocycles ir FM 101.7 banga Sekmadieniais nuo 1 - 1:30 val. p.p.

BOSTON, WORCESTER BROCKTON,
Vedėjas P. VIŠCINIS 173 Arthur St., Brockton 18, Mass. Tel. JU 6-7209
FM bangomis 105.7 MC meg. iš WKOX, Framingham, Mass. Sekmadieniais 8 - 9 val. ryte

DETROIT, MICH.
Vedėjas RALPH J. VALATKA WJLB, 1400 banga 15756 Lesure, Detroit 27, Mich. Broadway 3-2224
Sestadieniais 8:45 iki 9:45 v.v

HARTFORD, CONN.
Ved. ALG. DRAGONAVICIUS WBMI - FM 95.7
273 Victoria Rd., Hartford 14, Conn. Tel.: 249 - 4502
Sekmadienį - nuo 12 iki 1 p.p.

PITTSBURGH, PA.
WZUM, 1590 banga vedėjas VYT. A. YUCIUS 52 Shady St. W. Pgh., Penna. 15228 Tel. 563-2754
Sekmadieniais 12:00 iki 12:30 v. p.p.

PHILADELPHIA, PA.
WTEL, 860 kilocycles BENDRUOMENĖS BALSAS 1203 Green St., Phila, Pa. 19123 PO 5-0932
Sestadieniais nuo 1:30 iki 2:30 p.p.

WATERBURY, CONN.
WWCO - AM - 1240 Ved. ANT. PALIULIS Lietuvos prisiminimai Kultūrinė - komercinė programa Sekmad. 9:35 iki 10:30 ryto

seserei Onutei, Bleming, Willow Grove, Pa., J. Plikūnas motinai M. Chester iš Hartford, Conn., K. Litvinas F. Abromaitiui iš Kearny, N.J., Kun. A. Petraitis Schenectady, N. Y. sesetei Alicei, Latham, N.Y. V. Akelaitis, Cleveland, Ohio, A. Laniauskui, Waterbury, Conn.

Sveikindami naujus skaitytojus, dėkojame užsakytojams. Naujiem skaitytojams pirmasis metasis prenumerata tik 5 dol. Rašyti: Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

Prel. J. Balkūnas atidaro Kaziuko mugę. Nuotr. R. Kisiellaus

PADEKA

Sv. Kazimierui pagerbti New Yorko skautų - skaučių ruošta Maspetho lietuvių parapijos patalpose šventė praėjo su pasisekimu. Už tai pirmoje vietoje padėka šios šventės talkai: Viešpaties Atsimainimo parapijos klebonui prel. J. Balkūnui už prieglaudą ir vertingus žodžius, pasakytus barnyčioje ir salėje, atidarant mugę; Skautų Tėvų Komitetui (A. Prekeriui, I. Garunkštiei, R. Šlapelienei, G. Bartkienei, H. Miklui) ir jų pagalbininkams už skoningą bu-

feto pravedimą; P. Osmolskiui už dekoravimą; vyr. sk. vyr. sl. L. Bražėnaitė už lauko pravedimą, skaučių Židiniui ir visiem tėvam, rėmėja mir sveičiam už taip nuostirdų prijavimą skautų darbams, atsilankius į šventę.

Nepamirština ir jaunesniųjų skaučių d-vės vėliavos dosnūs krikšto tėvai p.p. A. Gerulaitienė, Č. Ašenbergas ir p. Kulpaivičius, padarę vėliavos kotui viršinę.

Taip pat New Yorko skautam ir skautėm ypatingai malonu buvo savo tarpe turėti daug garbingų svečių: pirmūną v.s. P. Jurgelą, konsulą A. Simutį, s. kun. J. Pakalniškį, s. J. Bružinską, Atlanto Rajono Vadeivas s. I. Treinienę ir s. J. Raškį ir skautininkus B. Simanskiene, V. Čečetienę, R. Lorą, A. Čekiene, Trečioka, Strolią ir Elizabetho skautus ir skautes.

Neringos ir Tauro tuntai

PADEKA

New Yorko Skautam Remti Komitetas, paruošęs bufetą ir pravedęs vaišes Kaziuko mugėje vasario 27 Maspetho salėje, dėkoja visiems talkininkavusiems Komitetui aukomis ir darbu. Ypatingą padėką reiškiam Aldonai Liobienei (kuri viena iškepė net 70 svarų bulvinių dešrų), o taip pat Alksninienei, Miklienei, Zukienei, T. Jasaičiui, L. Siemaškai ir Surdėnui už darbo talką laike vaišių. Visiems kitiems, gausiai prisidėjusiems, kurių pavardes būtų sunku suminėti - nuostirdus lietuviškas aciu.

A. Prekeris - pirm., I. Garunkštie - vicepirm., G. Bartkiene - sekr., R. Šlapeliene - ižd., H. Miklas - valdybos narys.

Long Island

statome įvairaus dydžio naujus namus, kuriuos galima tuoj įsigyti. Pirmam užsakymus pastatyti pagal pirkėjo pageidavimus ant mūsų arba pirkėjo žemės. Statybą atliekam sąžiningai pagal susitarimą už labai prieinamą kainą. Visais reikalais kreiptis pas statybininką Andrių Armoną Tel. 516 AN 1-2864

HOUSE FOR SALE

A GOLDEN OPPORTUNITY Richmond Hill near Jamaica Ave. 3 family, three 5 room apts. 1 apt. vacant and 1 apt. decontrolled. Hot water, oil heat, 2 car garage, on 40 ft. plot. Only \$27,500. See SACKETT 92-16 Jamaica Ave. HI 1-5600.

DISPLAY

MADAME RYAN Famous Reader and Advisor on all problems of life - no matter what your problems may be she can help you. Card and palm reading 50 yrs experience She speaks several languages. 537 Broadway Newark, N.J. Corner Chester Ave. Ground Floor (201) 481-1034 daily and Sunday

REAL ESTATE

Richmond Hill North profesionalam didelis 1 šeimos ant 60x100 Stucco 6 kambariai ir ekstra prausykla I aukšte 8 kamb. ir 2 praus. II aukšte alyva šildymas, 2 mašinu garažas. Puiki vieta profesionalams, buvo gydytojo kabinetas ir rezidencija daugelį metų. \$39,900 Nickes Realtor - VI 6-5700

TEACHER

VOCAL COACHING in opera, concert and musical repertoire. Miss Sims of Oberlin Conservatory - Academy Mozartum, Salzburg, & Heidelberg City Opera. Tel. 865-9099

SERVICE

Catalogues & Brochures Conception, design, production, printing... the complete catalogue & sales brochure service. We do it all. Quality and a sophisticated approach to your needs...at a modest cost. It's worth a call. MONTAGE 11 E. 48 Street, N. Y. C. 751-6460

STAGGERS MOVERS

103 Sawford St., Brooklyn Let Staggers do Your Moving Local and Long Distance Movers. Lic & Bonded all work done at reasonable rates Call 875-6726

PRYGROCKI REST HOME

A home away from home Excellent food and lovely rooms Nurse in constant attendance Catholic Church within the area Monthly rates Call 201 - 537-2514 ask for MRS PRYGROCKI

BUILDING - CARPENTRY

Johnson Construction Co 143 Albany Ave Brooklyn - Building alterations, brick tile, plastering, painting and cement All work done at reasonable rates Call PR 4-1471

The House of Abab exterminating Co. proudly announces the development, in Pest Control services, of its new technique: the 'Nu-Kill Process'. For rats and roaches; 'The wall of Fire', for termites; 'The flood out Method'. For complete services on all garden and household pests, call 493-2700 or BR 2-8838.

AMERICAN TV & AIR CONDITIONING CO

2923 Avenue L, Brooklyn We specialize in Color and Black & White T.V. service All work guaranteed Weekdays and Sunday 24 hour service Call 377-6600 or DE 6-3092

Carron Boutique 'Brides Emporium' Complete trousseau. Sizes 3 to 16. Open Mon. & Tues. By appt. Wed., Fri., Sat. 9-6, Thur. 9-9. Individual attention. Knits, Cruisewear, Evening, Access. 2039 Lemoine Ave., Ft. Lee, 201-947-4556; 39 Tallman Pl., Englewood, 201-567-2857

In a short time you will be required to file your return of net taxable income Why not have them prepared by competent accounts for your convenience appointments can be arranged at your home or office - Burton E GREENBERG & Ass. Call OX 5-0669

BUSINESS SERVICE

25 PER HOUR I.B.M. 1401 Time Available Garden City Long Island N. Y. Call M. PAPAGEORGE 516 248-5237

TAX PROBLEMS?

Want relief? Write for special booklet formulas and methods used by wealthy people and corporations to diminish their tax burdens legally. Send \$1.00 to National Taxsavers Committee (F) 200 West 57th St. New York City 10019.

One PM to Eight PM SUNDAY SMORGASBORD

all you can eat \$2 Hot-Cold Meats - Salads etc. Sullivan's Colonial Tavern Imperial size Martin, fresh flowers. Res: YU 8-1780; First Ave. (65th 66th St.) Manhattan Island.

TOP Prices for newspapers, rags & metals. We give S & H green stamps with all purchases. This week special double green stamps on all newspaper purchases. F.I.C., 76 Barker St., W. N. B. GI 2-3658. Serving S.I. since 1912.

DAILY RENTALS

From \$3.50 per Day Free Delivery ZIPPY RENT - A - CAR 2011A Central Park Avenue YONKERS NY YO 3-8030

Special USED BOAT CLEARANCE SALE. Need Space. Boat Boats Refinished. 1955 Owens 20' Rebuilt Engine \$1190 1961 Cruisersing 20' 1962 75 H.P. Johnson \$1285 complete - SENTRY MARINE SERVICE, 700 Ocean Ave., Sea Bright 201-741-5123

WANTED single guys and gals (21 & over) (with or without boats) Private island - yacht club minutes from NYC. Pool, dancing, entertainment; slips available, membership under \$100 Harrison Island P.O. Box 415, New Rochelle, N.Y. NYC phone LO 4-3250

NORTHFIELD MANOR NURSING HOME

A NEW DIMENSION IN CONVALESCENCE and CONCRETE LIVING 777 Northfield Ave West Orange New Jersey Near Old Short Hill Road For further information or to arrange for a personal tour call 201 - RE 1-4500

LIETUVIŲ ADVOKATAI

C. A. VOKET

ADVOKATAS 41-40 74th Street Jackson Heights, N. Y. Tel. NEWton 9-6620

Stephen Bredes, Jr.

ADVOKATAS 37 Sheridan Avenue Brooklyn 8, N. Y. Telef. - APplegate 7-7083

LAIDOJIMO DIREKTORIAI

VAITKUS

FUNERAL HOME 197 Webster Avenue PRANAS VAITKUS Laidotuvių Direktorius ir balsamuotojas Cambridge, Mass. NOTARY PUBLIC Patarnavimas dieną ir naktį. Moderniška koplyčia sermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir kitus miestus. - Tel. TR 6-6434

Tel. EVergreen 7-4335

Stephen Aromiskis

(ARMAKAUSKAS) Graborius - Balsamuotojas MODERNI KOPLYCIA 423 METROPOLITAN AVE. Brooklyn, N. Y.

STagg 2-5043

Matthew P. Ballas

FUNERAL HOME Moderni koplyčia - Air conditioned A. J. BALTON-BALTRONAS Licensed Manager & Notary Public 660 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

EVergreen 8-9770

Joseph Garszva

GRABORIUS BALSAMUOTOJAS 231 2BEDFORD AVE. Brooklyn, N. Y.

J. B. Shalins - Šalinskas

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS 84-02 JAMAICA AVE. (prie Forest P'way Station) Woodhaven, N. Y. Suteikiame garbingas laidotuves. Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikla ventilacija. Tel. Virginia 7-4499

Theodore Wolinnin, Inc.

E. JOSEPH ZEBROWSKI Laidotuvių direktorius Moderniška koplyčia su Air Condition 123 E. 7th St., New York 9, N. Y. GRAmercy 5-1437

KARLONAS

FUNERAL HOME 280 CHESTNUT STREET NEW BRITAIN, CONN. Tel. BA 9-1181

CARROL

FUNERAL HOME Inc. PETRAS KARALIUS, sav. Laidotuvių direktorius ir balsamuotojas 74 Providence St. WORCESTER, MASS. PL 4-6757 PL 4-1165

A. ANDRIUSKEVICIUS

LAIKRODININKAS - JUVELYRAS Auksas - sidabras - deimantai laikrodžiai 9408 Jamaica Ave. Woodhaven 21, N. Y. VI 7-2573

"VENTA"

Home Improvements Co. Atlieka visus namų vidaus remonto ir modernizavimo darbus, įrengia rūsius (basements) pastoges (atikas) ir t.t. Darbas atliekamas sąžiningai patyrumų lietuvių stalių už prieinamą kainą. Kreiptis: J. BANDZIUKAS 84-12 102nd Street Richmond Hill, N. Y. 11418 Tel. VI 7-2772

Svarbus leidinys jūsų sveikatos apsaugai . . .

ŠIRDIES PRIEPUOLIAI

Tu gali pramatyti savo širdies priepuolį ir jo išvengti. Tokio vardo knyga jau atspausa. Joje sudėtos naujausios mokslo žinios apie širdies priepuolių išsivystymą ir apsaugojimą nuo jų.

Knygos kaina \$3.75

Užsakymus siųskite DARBININKO administracijai, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

Norite geros meniškios fotografijos -

PORTRETO - ŠEIMOS - VAIKIŲ (vaizryų progų: vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir kt. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys -

VYT. MAŽELIS

Tel. HYacint 7-4677 422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.

LIETUVOS ATSIMINIMŲ RADIO VAL 25
SĖSTADIENIAIS NUO 5 IKI 6 V.P.P.
DIREKTORIUS: DR. JOKUBAS J.
STUKAS 1330 Kil 97-9 Mg, FM
ADRESAS: 1016 SCHLEIFER ROAD HILLSIDE, N.J. 07205
TELEFONAS: 289-6878, AREA CODE 201

Aukštos kokybės lietuviški gaminiai: dešros, skilandžiai, duona, sūriai ir kiti maisto produktai gaunami Benedikto Žilinsko

B & B MAISTO KRAUTUVEJE

91-15 JAMAICA AVE. • Woodhaven, N.Y. 11421 • Tel. 441-4554 Visi užsakymai pristatomi į namus veltui. Vestuvėms ir pobūviams duodama nuolaida.

Nauja lietuviška plokštelė

iš Didžiosios Britanijos

Idainavo solo BIRUTĖ VALTERIENĖ Sopranas

Pirmoji dalis: Ar tu žinai, J. Strolija; Tykiai, tykiai, ir Sauksmas, Br. Budriūnas; Ramunėle, J. Gaižauskas; Lakštingalos giesmė, V. Kuprevičius; Malda, J. Naujalis; Kur baktūzė samanota, ir Oi greičiau, greičiau, S. Šimkus.

Antroji dalis: Ruduo, F. Shopin, Op. 10 Nr. 3; Labą naktį, J. Brahms, Op. 49 Nr. 4; Legenda, P. Tchaikovsky; Lopsinė, W. A. Mozart; Vėlinės, R. Strauss, Op. 10 Nr. 8; Pavasaris, G. F. Handel; Muzikai, Fr. Schubert, Op. 88 Nr. 4.

Plokštelė gražiai išleista. Kaina Hi-Fi \$5.00. Platintojams duodama nuolaida. Kreiptis:

DARBININKO ADMINISTRACIJA 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221 (Persiųntimo išlaidom prašom pridėti 50¢)

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJIENOS**

Vienuolynas ..... GL 5-7068
Spaustuvė ..... GL 2-6916
Redakcija ..... GL 5-7281
Administracija ..... GL 2-2923

Katalikiškų Organizacijų bei Draugijų Vadovyboms pranešame, kad ALRK Federacijos seimelis šaukiamas kovo 13 d. 2 val. pp. Angelų Karalienės parapijos salėje, 213 So. 4th St., Brooklyn. Visos New Yorko - New Jersey Federacijai priklausančios organizacijos bei draugijos prašomos išrinkti po du atstovus, aprūpinti juos įgaliojimais ir veiklos medžiaga, kad galėtų seimelyje padaryti pranešimus. Kiekvienos draugijos pareiga, kad jos atstovai seimelyje dalyvautų. ALRK Federacijos New Yorko-New Jersey Apskritis Valdyba.

Katalikiškų Moterų 5-gos 24 kuopa kovo mėn. 13 po 8 val. mišią šaukia susirinkimą Angelų Karalienės parapijos salėje.

Zigmas Dičpinigaitis, LB New Yorko apygardos valdybos vicepirmininkas jaunimo reikalams, yra koordinatorius New Yorko apygardoj Pasaulio Liet. jaunimo kongreso reikalui, kuris įvyks Chicagoje birželio 30 — liepos 3 dienomis.

Dainavos ansamblį pakvietė į New Yorką atvykti su "Nemunas žydi" spektakliu ir čia atšvesti savo 20 metų sukaktį. Jų viešnagė New Yorke numatyta šių metų spalio pabaigoje ar lapkričio pradžioje. Dainaviečių atsivežimu rūpinasi ir ruošia visus tam reikalingus planus LB New Yorko apygardos valdyba.

LMKF New Yorko klubo susirinkimas įvyks penktadienį, kovo 11 d. 7 val. vak. Klubu narės J. Laucevičienės bute, 85-39 88th St. Woodhaven, N.Y. Dailininkė Bronė Jameikienė iš iš Chicago bus klubo viešnia ir kalbės apie Havajų liaudies meną.

L. Sukytė kovo 10 debiutoja Metropolitan operoje R. Wagnerio "Parsivalyje".

MASPETHO ŽINIOS

Lietuvis Kenneth Rudzwick, išstarnavęs Maspeth Federal Savings and Loan Association banko 10 metų, gavo atžymėjimo šilputę. Jis dabar yra banko viceprezidento padėjėjas.

Prel. Jonas Balkūnas vasario 24 kalbėjo Kiwanis klubo pietuose apie Civil Rights Act 1964.

Gavėnios metu penktadienio vakarais 7:30 lietuvių bažnyčioje būna lietuviški kryžiaus kečiai ir mišios.

Ona Balkūnienė jau du mėnesiai kaip sunkiai serga. Ją gydo dr. J. Stalkus.

Jozefa Kunickienė susižeidė ir gulė šv. Jono ligoninėje.

Zenonas Jurys su dviem buvusiais bendradarbiais atsidarė statybinės inžinerijos įstaiga. Specializuojasi tiltų bei sunkiosios plieno statybos srityje: paruošiami plieno apdirbimo brėžiniai-detalės. Įstaiga pavadinta "Kent Associates" vardu ir yra 790 Northern Blvd., Great Neck N.Y., telefonas (516) HU 2-2575.

Lietuvos aidai — K. Daubaras akordeonu įgrotą naują plokštelę — 16 lietuviškų šokių bei polkų, kaina 4 dol., gaunama Darbininko administracijoje. Su prešintimu — 4.50 dol.

Į Vasilyūno smuiko koncertą Town Hall salėje sekmadienį, kovo 20, 5:30 val. bilietus galima gauti iš anksto pas Vincę Jonuškaitę (JA 3-8268), Ireną Banaitienę (277-4194), Mariją Zukauskiene, (EV 4-2623), Darbininko administracijoje darbo valandomis, Town Hall kasoje.

Auksinė Žąsis bus rodoma New Yorko balandžio 2 ir 3 dienomis Brooklyno muzikos akademijos paskaitų salėje. Filmo premjera bus balandžio 2 d. 7 v.v., per premjeras — artistų pagerbimas Granados viešbutyje (viešbutis yra prie pat salės). Bilietai į premjerą — 4 dol., į pagerbimą — 7 dol. Balandžio 3 bus du seansai: 3 v. vaikams ir 6:30 suaugusiems. Vaikams bilietas 1 dol., suaugusiems — 3 dol.

Dail. Bronė Jameikienė madų parodoje praves visą programą. Tokias parodas ji yra pravedusi Chicagoje, Detroit, Clevelande. Gerai pažįsta tautodailę, kuria domėjosi iš mažens, puikiai audė juostas. Iš Vilniaus universiteto atsidiūrė tremtyje. Freiburgo meno mokykloje pradėjo studijuoti meną. Studijas baigė Chicagoje magistro laipsniu. Specializavosi vitražų srityje, su jais dalyvavo įvairiose parodose, laimėjo premijas. Dailės dalykus dėstė Havajų universitete ir drauge studijavo orientalinį meną. Baigė magistro laipsniu. Chicagoje uoliai dalyvauja lietuviškoje veikloje.

Savoje Atlanto rajono stovykloje kovo 12 d. 10 val. ryto, vyresniojo amžiaus skautai ir tėvai pradės valymo darbus: medžių praretinti ir užtvėnti ežerą. Reikalinga skubi talka. Galintieji tėvai ir skautai vyčiai, akademikai prašomi tuoj registruotis pas ps. V. Kidolį, 94-08 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. HI 1-3894, kur gausite tikslią informaciją apie kelionę, laiką ir darbo įrankius. Vieta — Jewett City apylinkėje, prie Conn. Tnkp.

Tauro tunto tuntininkas

M. K. Čiurlionio minėjime kovo 6 Maspetho parapijos salėje dalyvavo gražūs būrys žmonių. Atsilankė ir jaunimo. Minėjimą rengė ateitininkai sendraugiai. Pradžioje skyriaus vicepirmininkas K. Norvila prisiminė, kad ateitininkai sendraugiai gavėnios metu rengdavo literatūros vakarą. Šį kartą surengta M.K. Čiurlionio 90 metų gimimo sukaktis. Vakarui vadovauti pakvietė V. Lušytę. Dail. K. Zoromskis, turėjęs kalbėti apie Čiurlionio dailę, dėl susidėjusių aplinkybių negalėjo atvykti. Apie Čiurlionio gyvenimą ir meninę veiklą kalbėjo P. Jurkus. Vytautas Strolia plačiai išaiškino muzikinę veiklą ir ją pailiustravimo garsiniais įrašais iš juostos. J. Boley paskaitė ištrauką iš laiško ir jo straipsnių. Antroje dalyje A. Mrozinskas paskambino Čiurlionio kūrinių ir pabaigai P. Jurkus ekrane parodė ir paaiškino apie 70 Čiurlionio paveikslų. Po programos buvo kvatė, kurią surengė sendraugis skyriaus valdyba. Moterys buvo sušėsusios pyragaičių.

Madų parodoje šiais metais bus daug laimėjimų. Be dailininkų padovanotų paveikslų dar bus leidžiama laimėjimam 20 lietuviškais motyvais išdegtų medyje lėkščių ir dėžučių. Juos visus atveža newyorkiečiams dovanų P. Vaitaitienė. Jos išdegti medyje lietuviškais motyvais darbai yra pasiekę net J. Kajekną, Washingtone, kur lietuviškais tautodailės darbais gali pasigėrėti ir kitų kraštų atstovai. Madų paroda įvyksta kovo 13 Le Cordon Bleu salėje 2 val. p. Visas pelnas skiriamas Vasario 16 gimnazijai.

Proga pelnyti visuotinus atilaidus

Sventasis Tėvas, popiežius Paulius VI, užbaigdamas Bažnyčios visuotinę susirinkimą Vatikane, kreipėsi į viso pasaulio tikinčiuosius, prašydamas maldų, kad Dievas laimintų susirinkimo nutarimus ir kad visi, uoliai juos vykdydami būtų bažnyčios uolūs nariai. Tuo tikslu šventasis Tėvas yra paskelbęs **mažuosius jubilėjinis metus**, kurie prasidėjo sausio 1 ir baigsis gegužės 29. Tuo laiku visi tikintieji gali pelnyti visuotinus atilaidus.

Sąlygos yra šios: 1) išklausti bent tris pamokslus per misijas — rekolekcijas; 2) atlikti išpažintį; 3) priimti šv. Komuniją; 4) pasiimti popiežiaus intencijomis.

Palengvinti tikintiesiems tuos atilaidus pelnyti, Angelų Karalienės parapijoje (213 So. 4th St., Brooklyn, N.Y.) bus misijos-rekolekcijos, kurios prasidės kovo 20 ir baigiasi kovo 29. Misijų pamokslai kasdien 9v. iš ryto ir 7:30 vakare prieš mišias. Pamokslus sakys tėvas Tomas Žiūraitis, domininkonas.

Reikalinga moteris prižiūrėti 3 mėnesių mergytę 5 ar 6 dienas savaitę. Yra laisvas kambarys, jei pageidaujama. Skambinti informacijai 361-2067.

Richmond Hill parduodamas gerame stovyje 3 aukštų namas su 13 kambarių ir su sklypu 55x100 dydžio. Kaina 29,000 dol. Skambinti VI 9-1436.

Woodhavene Jamaica Ave. parduodamas mūrinis namas su krautuve. Skambinti VI 6-3594.

Išnuomojamas 4 arba 6 kambarių butas Woodhavene, netoli Jamaica linijos, antrame aukšte. Pageidaujama darbo žmonės. Telef. HI 1-1378.

Išnuomojami vienam asmeniui 3 vidutinio dydžio kambariai su vonia, krosnimi ir dailiniu apstatymu, prie Jamaica linijos, netoli Woodhaveno stotelės. Tel. VI 6-7431.

Išnuomojamas vienos šeimos butas iš 5 kambarių — 1335 Bushwick Ave., Brooklyn. Tel. GL 5-6542.

Vytautas Strolia, V. Rastenis ir Antanas Mažeika pirmame naujosios radijo programos posėdyje. Nuotr. R. Kisieliaus

NAUJA RADIJO VALANDĖLĖ NEW YORKE

Kovo 3 d. A. Mažeikos ir R. Kežio iniciatyva Kežių namuose buvo sušauktas New Yorko visuomenininkų pasitarimas naujos lietuviškos radio valandėlės steigimo reikalui. Susirinkimo dalyviai, nepaneigdami šiuo metu veikiančios Lietuvos Atsiminimų valandėlės vertės, vienbalsiai pritarė naujos radijo valandėlės steigimui.

R. Kežys padarė pranešimą apie šios valandėlės tikslus, jos pobūdį ir administracinius reikalus. Tikslai — 1) remti ir skatinti Lietuvos laisvinimo akcijose ir Lietuvos propagandos srityje vertingus užsimojimus; 2) traukti į lietuvišką darbą tuos, kurie jau nebekalba lietuviškai (dalis programos bus vedama anglų kalba); 3) pateikti klausytojams vertingos lietuviškos muzikos; 4) eventualiai į valandėlės klausytojų eiles pritraukti ir nelietuvišką visuomenę; 5) remti politinį — kultūrinį lietuvišką judėjimą, kuris pasižymi aukšta kokybe.

Prelegentas bendrais brožais nupasakojo valandėlės būdį, pateikdamas eilę pavyzdžių. Šiuo metu yra telkiami bendradarbiai. Jau yra sutikę talkininkauti: Vyt. Strolia muzikinėje srityje, V. Rastenis ves skryelį pavadintą "Tokie dalykai".

Dėl valandėlės administravimo buvo pasiūlyta kvieisti didžiojo New Yorko apylinkės lietuvių sudaryti Lietuvių Radio Klubą. Šis klubas bus valandėlės savininkas. Jis nustatys radijo valandėlės kryptį, rinks jos vedėją, tikrins knygas ir finansinę atskaitomybę. Si valandėlė nebus naudojama kaip pirmą monė telkti pinigų asmeniui ar organizacijai. Jei susidarytų ekstra lėšų, jos bus naudojamos transliacijos kokybei pakelti.

Iki LRK susiformuos ir pradės veikti valandėlės vedėjų pakviestas Romas Kežys.

Pirmoji transliacija bus sekmadienį, kovo 20 d. nuo 10 iki 11 val. ryte. Ji bus girdima kiekvieną sekmadienį per WHBI stotį 105.9 banga. Bus girdima tik FM priimtuvais. Diskusijų metu buvo iškeltas apgailestavimas, kad daug žmonių neturi FM priimtuvų. Iniciatoriai šią problemą pramatė ir, tarpininkaujant WHBI stočiai, gavo leidimą iš Mastercraft Electronics Corp., perkant didesnę kiekį, įsigyti AM-FM priimtuvus urmo kaina (26 dol.). Už tą pačią kainą visi norintieji galės aparatus įsigyti, kreipiantis žemiau nurodytu adresu. Toks aparatas krautuovėse kainuoja apie 45 dol.

Buvo išreikštas nepasitenkinimas dėl transliacijos laiko. Tuo metu daugelyje parapijų vyksta lietuviškos pamaldos. Iniciatoriai pareiškė, kad dėl laiko nebuvo pasirinkimo. Tačiau, patyrus klausytojų pageidavimus, bus bandoma transliavimo laiką atitinkamai pakeisti.

Diskusijose dalyvavo konsulas A. Simutis, Lietuvos Vyčių pirm. Al. Vasiliauskas (žadėjęs aktyvių vyčių talką angliškajai programos daliai), LB New Yorko apygardos valdybos nariai K. Miklas ir A. Reventas, Atletų Klubo pirm. A. Vakselis, New Yorko skautų tuntininkai p. Siemaškievičius ir A. Samušis, A. Mažeika, A. Sniečkus, R. Kežys, V. Rastenis, B. Bieliukas, Joe

Thomas, V. Strolia ir jaunimo organizacijų atstovai.

Po susirinkimo šeiminingė D. Kezienė svečius pavaišino.

Visuomenė kviečiama susidomėti šiuo nauju žygininkų užsiuomijimu. Visais šios radio valandėlės reikalais kreiptis į Romą Kežį, 62-15 69 Place, Middle Village, N.Y., 11379. Tel. TW 4-1288. D.M.

BOSTONIEČIŲ ŽYGIS Į AMERIKĄ

Kaip žinom, šie metai yra jaunimo metai. Bet jie galėtų būti pavadinti ir Žygių Metais. Tad nenuostabu, kad ir Bostono lietuvių kolonija pastaruoju laiku pasiūvė čia net sunkiai įveikiamam kultūriniam žygiui į Ameriką. Tikriausiai sakant, amerikiečių visuomenė.

Bostoniečiai, būdami palyginamai negausūs ir dar svariai neproporcingai pasiryžę visam Bostonui kovo 12 surengti savo jaunimo kompozitoriaus Dariaus Lapinsko kūrinių koncertą, neblogesni negu Chicagoje ar New Yorko. Taip pat su solistėmis Aldona Stempuzienė ir Aldona Kepalaitė. Taip pat su inijūnų muzikų simfoniniu orkestru. Taip pat paties kompozitoriaus diriguojamu.

Bet kai ką — ir ne taip pat. Neturėdami čia vieno kurio tūkstantinio mecenato, apie 70 geros valios ir kultūringos sielios tautiečių, aukodami kiekvienas nuo 20 iki 50 dol., sumetė per 1500 sumą tom išlaidom padengti, kuriom neužtektų numatomų pajamų iš bilietų.

Jie pasikvietė koncerto garbės pirmininku patį Mass. gubernatorių John A. Volpe. Tai pirmas toks gubernatorių, kuris globoja lietuvių grynai kultūrinį parengimą, tuo didžiai vertindamas mūsų ir visų kitų pabaltiečių kultūrinį inasą Amerikai. Į Garbės Komitetą sutiko įeiti ir amerikiečių Bostono Kultūros Fondo prezidentas Eli Goldston, Lietuvos garbės konsulas adv. Antanas O. Salna, prel. Pranciškus Juras, Liet. Enciklopedijos leidėjas Juozas KAPOČIUS ir žymūs latvių bei estų kultūrininkai, o Pabaltiečių D. ja visą šį didį parengimą prisidėmė savo globon.

Be to, bostoniečiai užmezgė glaudžius ryšius su amerikiečių spauda ir radiju. Jų radijo stotis prieš savaitę net išsiųs valandą transliavo iš Aldonos Stempuzienės ir Dariaus Lapinsko plokštelės lietuvišką muziką, perpintą pasikalbėjimais su kompozitorium. O tokių transliacijų buvo ir daugiau. Koncerto rengėjai pakvietė visą eilę amerikiečių menininkų, gi rėmėjų pastangomis buvo surengta draugiškų susitikimų su amerikiečių visuomenė ir čia jiems išsparduota jau apie 200 bilietų.

BOSTONO ŽINIOS

Laisvės Varpas nuo kovo 6 girdimas tik FM bangomis 105.7 megaciklų. Nuo AM bangų atsisakyta taupumo sumetimais. Tai sausio 16 d. sprendėjų visuotinio metinio susirinkimo nutarimas. Tuo programos išlaidos sumažėja 73.50 dol. per savaitę. Šis persitvarkymas sudarys sunkumų klausytojams, kurie dar neturi FM bangomis radijo aparatų. Jiems teks pasirūpinti naujais aparatais. Pačiai programos vadovybei tai bus lengviau, nereikės rūpintis lėšomis. Bus galima dar daugiau tobulinti ir įvairinti programą. Laisvės Varpas išlaikomas klausytojų inasais. Pageidaujama, kad kiekvienas klausytojas už kiekvieną programą mokėtų bent 10 centų arba 5 dol. per metus. Pernai tokių klausytojų buvo tik 130. Kiti programos klausosi, ją giria, bet prie jos išlaikymo neprisideda. Šiomet Bostone, Worcesteryje ir Brocktone sudarytos specialios finansų komisijos, kurių uždavinys — sudaryti lėšas, reikalingas Laisvės Varpo išlaikimui.

— Inž. Jurgis Valiukonis buvo atvykęs savo tėvų aplankyti. Ta proga jis pasiuntė Laisvės Varpui 25 dol., laiške pažymėdamas: "Būtų liūdna ir skaudu, jei Laisvės Varpo bangos nustotų virpėti. Tai būtų dar vienas lietuviško žodžio ir kultūros nuosmūkis. Šie metai — jaunimo metai. Būtų labai kilnu, kad jaunimo metų proga ir jaunimas prisidėtų prie šios lietuviškos kultūros valandėlės išlaikymo, jei vyresnieji jau nebepajėgia. O juk Bostone ir jo apylinkių jaunimo jau nemažai būrys yra gana gerai išikūrę. Tai būtų jų dovana tėvams ir broliams. Tad jaunimo metų proga per radiją numatomai jaunimo valandėlei paremti siunčiam 25 dol. sumai čekį, linkėdamas ir toliau sėkmingai ir nenuilstamai radijo bangomis skleisti lietuvišką žodį". Tai sveikintina iniciatyva ir gražus pavyzdys.

Mass. gubernatorių John A. Volpe, Dariaus Lapinsko koncerto komiteto garbės pirmininkas; pirmas gubernatorių, parėmęs lietuvių ir drauge pabaltiečių kultūrinį parengimą.

TOWN HALL NEW YORK

Sekmadienį, kovo 20

5:30 val. popiet

**SMUKININKO
IZIDORIAUS VASILŪNO
REČITALIS**

Prie fortepijono

Vytenis M. Vasilūnas

Programoje Mozarto, Brahmsio ir Gaidelio veikalai

Rečitalį rengia Norman Seaman agentūra

Šv. Tėvas yra paskelbęs Mažuosius Jubilėjinius Metus, kurie prasidėjo sausio 1 d. ir baigsis gegužės 29 d. Tikintiesiems palengvinti pelnyti visuotinus atilaidus

**ANGELŲ KARALIENĖS
parapijos bažnyčioje**

213 So. 4th Street, Brooklyn 11, N.Y.

nuo kovo 20 d. iki kovo 29 d.

MISIJOS

kurias veda tėvas TOMAS ŽIŪRAITIS, OP, domininkonas. Pamokslai 9 val. iš ryto ir 7:30 vakare prieš mišias. Visi kviečiami dalyvauti misijose ir 40 valandų atilaiduose.

Kun. J. ALEKSUNAS, klebonas
ir
Kun. V. PIKTURNA